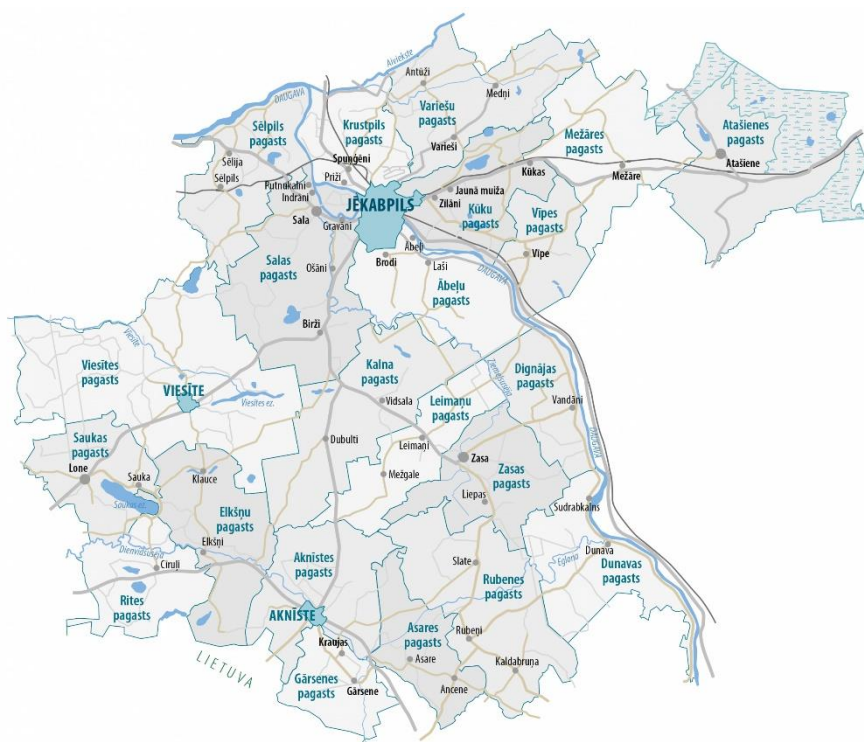

Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2024. – 2027.gadam I.daļa. Situācijas analīze

JĒKABPILS NOVADA
GALVENĀ
BIBLIOTĒKA

2024

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS.....	4
1. BIBLIOTĒKU DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	5
1.1. Darbības pilnvarojums.....	5
1.2. Vadības modelis un organizatoriskā struktūra.....	6
2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE.....	9
2.1. Darbību raksturojošo rādītāju analīze	9
2.1.1. Bibliotekārais aptvērums	9
2.1.2. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	11
2.2. Personāls. Izglītība.....	16
2.3. Finansiālais nodrošinājums.....	19
2.4. Krājums un citi informācijas resursi.....	21
2.5. Novadpētniecība	25
2.6. Infrastruktūra	27
2.7. Tehniskais nodrošinājums	29
2.8. Metodiskais darbs	31
2.8. Publicitāte	33
3. Bibliotēku stipro un vājo pušu analīzes kopsavilkums.....	35

IEVADS

Jēkabpils novada pašvaldības Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas (tālāk tekstā Bibliotēka) attīstības stratēģija 2024.–2027.gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir noteikt Bibliotēkas un tās struktūrvienību darbības un attīstības prioritātes nākamo četru gadu darbības periodam.

Dokumentā analizēta esošā situācija, Bibliotēkas darbības pilnvarojums un organizatoriskais modelis, definēta bibliotēku misija, vīzija un darbības mērķi, noteikti uzdevumi to sasniegšanai. Attīstības stratēģija ir nozīmīgs plānošanas dokuments, kas paredz vienotu novada bibliotēku attīstību, darbību un veicamos uzdevumus mērķu sasniegšanai. Dokuments sastāv no divām daļām – bibliotēku darbības raksturojuma, tas ir esošās situācijas analīzes un Rīcības programmas.

Attīstības stratēģijas izstrāde īpašu nozīmi iegūst tāpēc, ka administratīvi teritoriālās reformas ietvaros ir mainījies novada bibliotēku darbības modelis – ar 2022.gada 1.janvāri novada publiskās bibliotēkas tika pievienotas Jēkabpils novada Galvenajai bibliotēkai un kļuva par tās struktūrvienībām (*Jēkabpils novada domes lēmums 23.09.2021. nr. 258 “Par Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas nolikuma apstiprināšanu”*). Lēmums skar visas Jēkabpils novada publiskās bibliotēkas, kura mērķis ir veidot novada bibliotēku kopīgu attīstības modeli, koordinēt un sabalansēt esošo un plānoto resursu racionālu izmantošanu.

Lai novada bibliotēku darbība un attīstība būtu saskaņā ar kopējo Jēkabpils novada attīstības redzējumu, stratēģija veidota balstoties uz “Jēkabpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021–2035” un “Jēkabpils novada Attīstības programma 2021–2027.gadam” izvirzītajiem mērķiem, kā arī saskaņā ar “Bibliotēku nozares stratēģiju 2023-2027”. Dokuments kalpo kā pamata bāze dažādu projektu pieteikumu izstrādei un plānotai darba organizēšanai.

“Jēkabpils Galvenās bibliotēkas 2016.-2020.gada attīstības stratēģijā” iezīmētie uzdevumi ir izpildīti daļēji, jo finansiālu apsvērumu dēļ nav izdevies:

1. BIBLIOTĒKU DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

1.1. Darbības pilnvarojums

Bibliotēka ir Jēkabpils novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas dibināta 1924.gada 16.jūlijā kā Krustpils pilsētas valdes bibliotēka. Tā savā darbībā ievēro Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Bibliotēku likumu, likumu “Par pašvaldībām” un citus Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus, novada pašvaldības nolikumu, pašvaldības domes lēmumus, pašvaldības vadības izdotos rīkojumus un norādījumus, pašvaldības domes apstiprinātu Bibliotēkas nolikumu.

Bibliotēka darbojas saskaņā ar Bibliotēkas nolikumu, apstiprinātu ar Jēkabpils novada domes lēmumu (protokols Nr.9, 94.§) no 23.09.2021. Tās pārvaldībā ir 27 struktūrvienības – novada publiskās bibliotēkas, kas ar 2022.gada 1.janvāri pievienotas Galvenajai bibliotēkai, pamatojoties uz *Jēkabpils novada domes lēmumu 23.09.2021. nr.258 “Par Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas nolikuma apstiprināšanu”*:

1. Jēkabpils novada Asares bibliotēka, Vecmuiža, Asare, Jēkabpils novads, LV-5210;
2. Jēkabpils novada Atašienes bibliotēka, Liepu iela 14a, Atašiene, Jēkabpils novads, LV-5211.
3. Jēkabpils novada Ābeļu bibliotēka, Pagastmāja, Ābeļi, Jēkabpils novads, LV-5212;
4. Jēkabpils novada Biržu bibliotēka, Biržu iela 11, Birži, Jēkabpils novads, LV-5230;
5. Jēkabpils novada Dignājas bibliotēka, Kamenes, Dignāja, Jēkabpils novads, LV-5215;
6. Jēkabpils novada Dunavas bibliotēka, Dunavas skola, Dunava, Jēkabpils novads, LV-5216;
7. Jēkabpils novada Elkšņu bibliotēka, Pagastmāja, Elkšņi, Jēkabpils novads, LV-5217;
8. Jēkabpils novada Gārsenes bibliotēka, Labieši, Gārsene, Jēkabpils novads, LV-5218;
9. Jēkabpils novada Kalna bibliotēka, Atvari, Vidsala, Jēkabpils novads, LV-5220;
10. Jēkabpils novada Krustpils bibliotēka, Kalmītes, Spungēni, Jēkabpils novads, LV-5206;
11. Jēkabpils novada Kūku bibliotēka, Kūkas 36, Kūkas, Jēkabpils novads, LV-5222;
12. Jēkabpils novada Leimaņu bibliotēka, Mežvijas, Mežgale, Jēkabpils novads, LV-5223;
13. Jēkabpils novada Lones bibliotēka, Pagastmāja, Lone, Jēkabpils novads, LV-5224;
14. Jēkabpils novada Mežāres bibliotēka, Druvasnieki 16a, Mežāre, Jēkabpils novads, LV-5226;
15. Jēkabpils novada Rites bibliotēka, Pagastmāja, Cīruļi, Rite, Jēkabpils novads, LV-5228;
16. Jēkabpils novada Rubeņu bibliotēka, Svīres, Rubeņi, Jēkabpils novads, LV-5229;
17. Jēkabpils novada Salas bibliotēka, Susējas iela 9, Sala, Jēkabpils novads, LV-5230;
18. Jēkabpils novada Saukas bibliotēka, Sauka 3-7, Sauka, Jēkabpils novads, LV-5224;
19. Jēkabpils novada Sēlpils 1.bibliotēka, Rūtas, Sēlija, Jēkabpils novads, LV-5232;
20. Jēkabpils novada Sēlpils 2.bibliotēka, Bērziņi, Sēlpils, Jēkabpils novads, LV-5232;
21. Jēkabpils novada Valdemāra Anciša Aknīstes bibliotēka, adrese: Skolas iela 16A, Aknīste, Jēkabpils novads, LV-5208;

22. Jēkabpils novada Variešu bibliotēka, Variešu centrs, Varieši, Jēkabpils novads, LV-5236;
23. Jēkabpils novada Viesītes bibliotēka, Smilšu 2, Viesīte, Jēkabpils novads, LV-5237;
24. Jēkabpils novada Vīpes pagasta bibliotēka, Vālodzīte, Vīpe, Jēkabpils novads, LV-5238;
25. Jēkabpils novada Zasas bibliotēka, Zaļā iela 8, Zasa, Jēkabpils novads, LV-5239;
26. Jēkabpils novada Zīlānu bibliotēka, Laukezera iela 4, Zīlāni, Jēkabpils novads, LV-5222;
27. Jēkabpils pilsētas bibliotēka, Andreja Pormaļa iela 11, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV-5201.

Bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas visām novada publiskajām un izglītības iestāžu bibliotēkām, kā to paredz Bibliotēku likums un LR kultūras ministrijas akreditācijas komisijas un Bibliotēku padomes atzinums, kas apstiprināts 2021.gada 19.oktobrī.

Saskaņā ar Bibliotēkas nolikumu **Reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas** ir:

- sniegt profesionālu metodisko un konsultatīvo atbalstu;
- koordinēt novadpētniecības, bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu;
- veikt dāvinājumu un par valsts budžeta līdzekļiem iegādāto iespieddarbu un citu informācijas nesēju sadali un apstrādi;
- veidot publisko un skolu bibliotēku elektronisko kopkatalogu, novadpētniecības datu bāzi, kā arī nodrošināt šīs informācijas pieejamību un izmantošanu bibliotēkās;
- organizēt literatūru, lasīšanu un zināšanu popularizējošus pasākumus iedzīvotājiem;
- organizēt tālākizglītības un apmācības pasākumus darbiniekiem;
- rūpēties par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanu un attīstību, koordinēt bibliotēku automatizēta informācijas tīkla darbību;
- vākt, apkopot un analizēt darbu statistiskos pārskatus, kā arī saskaņā ar likumu „Par valsts statistiku” sniegt Latvijas Nacionālajai bibliotēkai (turpmāk – LNB) un Kultūras ministrijai ikgadējo statistisko pārskatu par bibliotēku darbību;
- koordinēt novada bibliotēku darbu, veicot klientu apkalpošanas punktu funkcijas;
- sadarbojoties ar citām bibliotēkām, iekļauties Starpbibliotēku abonementa sistēmā.

Bibliotēkai ir tiesības patstāvīgi noteikt savas darbības konkrētās formas, saturu un virzienus saskaņā ar Latvijas Bibliotēku likumā un bibliotēkas nolikumā norādītajiem uzdevumiem.

1.2. Vadības modelis un organizatoriskā struktūra

Jēkabpils novada bibliotēkām ir centralizēts vadības modelis, ko nodrošina Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka, kas ir Jēkabpils novada pašvaldības struktūrvienība.

Bibliotēkas darbu vada bibliotēkas direktors, kuru apstiprina amatā un atbrīvo no amata novada dome. Bibliotēku struktūru un amatu sarakstu apstiprina Bibliotēkas direktors, ievērojot Bibliotēkas nolikumu, novada pašvaldības reglamentējošos dokumentus, Latvijas Bibliotēku likumu un citu normatīvo aktu

prasības.

Novada publiskās bibliotēkas – struktūrvienības vada un to darbību nodrošina bibliotēku vadītāji, kurus pieņem darbā un atbrīvo no darba Bibliotēkas direktors uz Bibliotēkas nolikuma pamata.

Bibliotēku apkalpo novada pašvaldības centralizētā grāmatvedība. Struktūrvienībām ir kopīgs budžets ar katrai bibliotēkai nodalītu finansējumu tās darbības nodrošināšanai un attīstībai. Bibliotēku budžeti ir sadalīti 5 tāmēs – Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas, Jēkabpils pilsētas bibliotēkas, Valdemāra Ancīša Aknīstes bibliotēkas, Viesītes bibliotēkas un Lauku teritoriju bibliotēku tāmēs.

Bibliotēka patstāvīgi veic lietvedību, izstrādā lietu nomenklatūra, nodrošina tās ievērošanu struktūrvienībās, veido arhīvu.

Bibliotēkas ar tās struktūrvienībām darbība vienmērīgi aptver visu Jēkabpils novada teritoriju, nodrošinot informācijas un zināšanu bibliotēkas pakalpojumu pieejamību visā pašvaldības teritorijā visiem tās iedzīvotājiem neatkarīgi no vecuma, dzimuma, reliģijas, tautības, valodas vai sociālā stāvokļa kā to paredz starptautiskie dokumenti: UNESCO Publisko bibliotēku manifests un IFLA Interneta manifests.

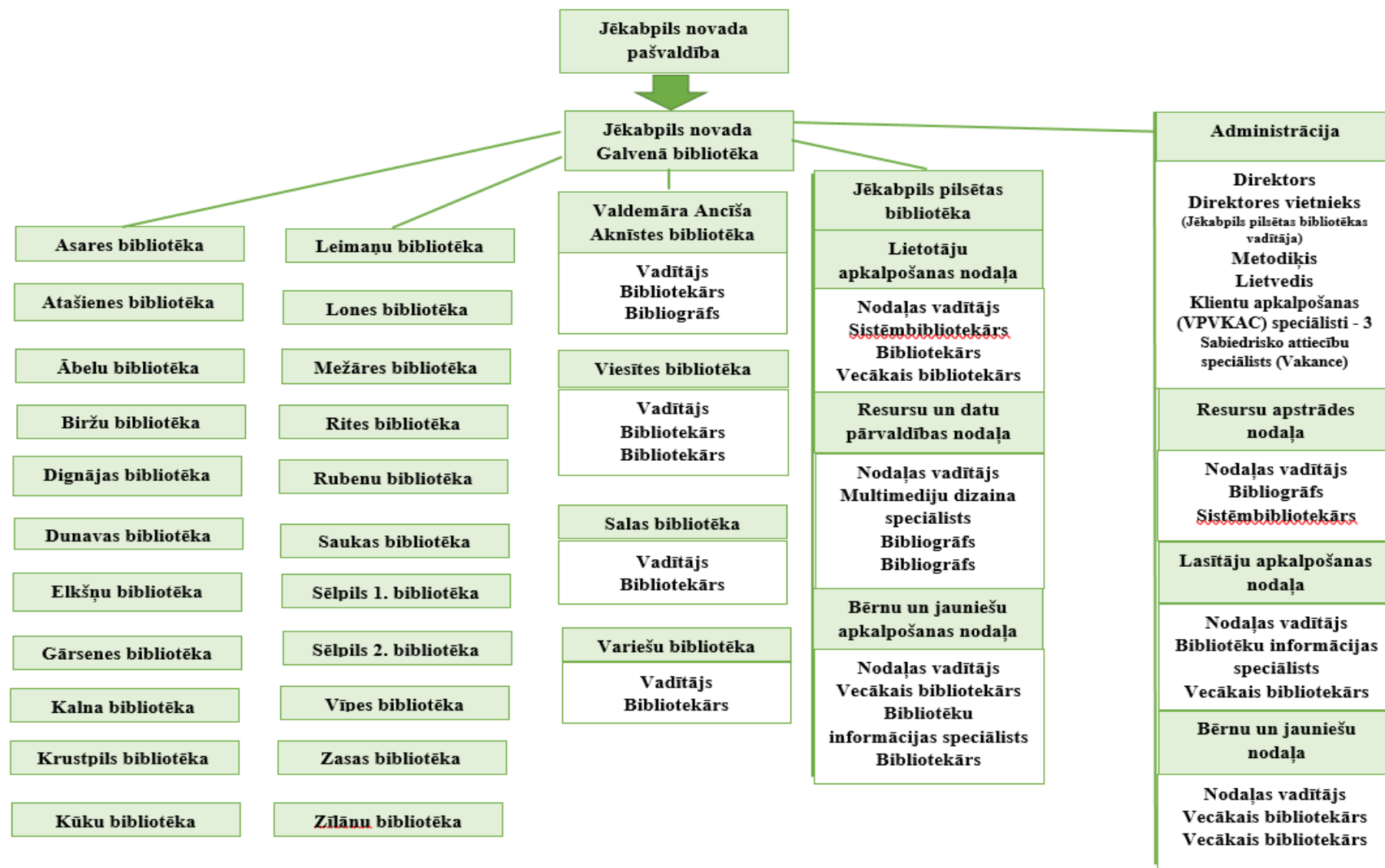
Bibliotēka savā darbībā izmanto pašvaldības dokumentu aprites datubāzes. Piekļuve tām ir arī struktūrvienību – bibliotēku vadītājiem.

Dokumentu apritei tiek izmantota DVS Namejs – dokumentu un darbplūsmu vadības sistēma, kas nodrošina korespondences, līgumu, rīkojumu, sanāksmju, iepirkumu, projektu un citu dokumentu automatizētu pārvaldību un apriti.

Savukārt sistēmā VISVARIS ZZDATS, tiek veikta darba laika uzskaites un iesniegšana algu grāmatvežiem. Ar personāla uzskaites lietojumprogrammu KADRI, tiek nodrošināta elektroniskā personāla vadība (piemēram, darba tiesisko attiecību uzskaitē, personāla amatu un likmju, atalgojuma, aizvietošanu, vienreizējo pabalstu un ilgstošu piemaksu uzskaitē, darbinieku atvaļinājumu, darba nespējas lapu uzskaitē, u.c.)

Visas novada publiskās bibliotēkas tiek akreditētas reizi piecos gados. Saskaņā ar LR Kultūras ministrijas akreditācijas komisijas un Bibliotēku padomes atzinumu.

Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas struktūra

2. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

2.1. Darbību raksturojošo rādītāju analīze

2.1.1. Bibliotekārais aptvērumš

Jēkabpils novadu veido trīs pilsētas: Aknīste, Jēkabpils un Viesīte un 22 pagasti: Aknīstes, Asares, Gāršenes pagasti, Ābeļu, Dignājas, Dunavas, Kalna, Leimaņu, Rubenes un Zasas pagasti, Atašienes, Krustpils, Kūku, Mežāres, Variešu un Vīpes pagasti, Salas un Sēlijas pagasti un Elkšņu, Rites, Saukas un Viesītes pagasti. Jēkabpils ir valsts pilsēta, kura nodrošina atbilstošu pakalpojumu klāstu.

Jēkabpils novadā ir 33571 iedzīvotāji, tai skaitā 7542 līdz 18.gadu vecumam un 22062 – no 18 gadu vecuma.

Jēkabpils novadā darbojas 28 publiskās bibliotēkas un 14 skolu bibliotēkas. Bibliotēkas aptver visu novada teritoriju. Bibliotēkas izvietotas pagastu centros, atsevišķos gadījumos, lietotāju apkalpošana ir organizēta apkalpošanas punktos: Asares bibliotēkas apkalpošanas vieta Ancenē, Kalna bibliotēkas nodaļa Dubultos, Leimaņu bibliotēkas (Mežgalē) nodaļa Leimaņos, Rubeņu bibliotēkas nodaļa Slatē, Variešu bibliotēkas nodaļa Antūžos un nodaļa Medņos, Zasas bibliotēkas nodaļa Liepās.

Jēkabpils novada bibliotēkās ir 9739 lietotāji, 3486 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem, 6253 lietotāji no 18 gadiem. (*Statistisko rādītāju apkopojums 1 pielikumā – Tabula “Bibliotekārais aptvērumš”*).

Bibliotēkas aptver 29 % no iedzīvotājiem, tai skaitā bērnus un jauniešus līdz 18 gadiem 46 % un 24% iedzīvotājus no 18 gadiem. Bibliotekārais aptvērumš dažādās bibliotēkās svārstās no 98 % (Aknīstes bibliotēka) līdz 1 % (Rubeņu bibliotēka) bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem un no 49% (Rites bibliotēka) līdz 11 % (Zīlānu bibliotēka) iedzīvotājiem no 18 gadiem.

Iedzīvotāju skaits pēdējos gados ir samazinājies, līdz ar to samazinājies arī bibliotēkas lietotāju skaits. Pēdējo piecu gadu laikā ir slēgtas bibliotēkas un apkalpošanas punkti: ar 2019. gada 1.februāri bijušajā Jēkabpils novadā reorganizēja 3 bibliotēkas – Mežzemes bibliotēka tika pievienota Kalna bibliotēkai izveidojot struktūrvienību, Slatē bibliotēka tika pievienota Rubeņu bibliotēkai izveidojot struktūrvienību, Tadenavas bibliotēka tika pievienota Dunavas bibliotēkai izveidojot struktūrvienību.

Pēc reģionālās reformas, izveidojot iestādi Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka, visas bibliotēkas ir Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas struktūrvienības, bet Kalna bibliotēkai ir nodaļa Dubultos, Leimaņu bibliotēkai (Mežgalē) ir nodaļa Leimaņos, Rubeņu bibliotēkai ir nodaļa Slatē, Variešu bibliotēkai ir nodaļa Antūžos un nodaļa Medņos, Zasas bibliotēkai ir nodaļa Liepās. Ar 2023. gada 1.jūliju tika slēgta Biržu bibliotēkas apkalpošanas vieta Ošānos un Dunavas bibliotēkas nodaļa Tadenavā.

Novada attīstības plānošanas dokumentos tiek paredzēts iedzīvotāju skaita samazinājums novadā līdz 2030. gadam vēl par 10 %, jeb 3360 iedzīvotājiem.

Bibliotēku darba laiks ir noteikts atbilstoši iedzīvotāju interesēm (*Statistisko rādītāju apkopojums 2. pielikumā – Tabula “Administratīvā teritorija un bibliotekārais aptvērumš”*), novada bibliotēkās ņemot vērā iespējām bibliotēkā nokļūt ar sabiedrisko transportu. Pārsvārā bibliotēkas strādā piecas dienas nedēļā. 4 bibliotēkas – Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka, Jēkabpils pilsētas bibliotēka, Viesītes bibliotēka apkalpo lasītājus arī sestdienās (izņemot vasaras mēnešus). Kūku bibliotēka ir slēgta ceturtdien, bet apkalpo lasītājus sestdienās. Saukas bibliotēka apkalpo lasītājus četras dienas nedēļā – slēgta pirmdienās. Vismaz vienu dienu nedēļā lietotājiem ir iespējams saņemt bibliotēku pakalpojumus pēc pulksten 17:00.

Stiprās puses	Vājās puses
Darbojas novada bibliotēku tīkls. Nosegta visa administratīvā teritorija. Attīstīta bibliotēku infrastruktūra. Visas bibliotēkas iekļautas Valsts vienotajā bibliotēku informācijas sistēmā. Bibliotēku darba laiks pielāgots iedzīvotāju vajadzībām.	Apgrūtināta bibliotēku pieejamība iedzīvotāju un bibliotēku attāluma, sabiedriskā transporta kursēšanas maršrutu grafiku dēļ. Likvidēti bibliotēku apkalpošanas punkti. Saīsināti darba laiki bibliotēkās un to nodaļās. Nav veikta mērķtiecīga iedzīvotāju informēšana par bibliotekāro pakalpojumu attīstību un pieejamību.
Iespējas	Draudi
Optimizēt bibliotēku skaitu atbilstoši iedzīvotāju skaitam. Organizēt bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem citās pagasta apdzīvotajās vietās. Attīstīt individuālu bibliotekāro apkalpošanu iedzīvotāju dzīves vietā. Atbilstoši Jēkabpils novada attīstības plānošanas dokumentiem īpašu vērību pievērst dokumentos iestrādātajiem attīstības vietu bibliotēku un to pakalpojumu attīstībai. Veikt iedzīvotāju mērķtiecīgu informēšanu par bibliotēkas pakalpojumiem un to pieejamību.	Iedzīvotāju skaita samazināšanās. Bibliotēku likvidācija un apkalpošanas laika samazināšana. Sabiedriskā transporta maršrutu samazināšana.

Uzdevumi
➤ <i>Attīstīt bibliotēkas kā sadarbības platformu dažādām kultūras, izglītojošām, izziņojošām un radošajām norisēm.</i> ➤ <i>Iesaistīties un iesaistīt iedzīvotājus vietējās kultūrvides veidošanā, līdzdarbojoties svarīgu notikumu, pasākumu sagatavošanā.</i>

2.1.2. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas piedāvā kultūras, informācijas, mācību un brīvā laika pavadīšanas iespējas ikvienam.

Bibliotēkas ir brīvi pieejamas publiskas telpas. To bezmaksas pakalpojumi atbalsta vārda brīvību, sekmē aktīvu pilsonisko līdzdalību un vietējās kopienas un globālās kopības izjūtu. Bibliotēkas regulāri paplašina un dažādo savu pakalpojumu klāstu atbilstoši lietotāju vajadzībām. Vairāki pakalpojumi ir pieejami tiešsaistē 24 stundas diennaktī, tādējādi nodrošinot bibliotēku pieejamību un pakalpojumu atbilstību dažādu sabiedrības segmentu vajadzībām. Piemēram, Jēkabpils novada un Neretas publisko un skolu bibliotēku kopkatalogs, datu bāzes “Letonika” un “EBSCO” ar bibliotēkā izsniegtiem autorizācijas datiem, 3td e-grāmatu bibliotēka ar bibliotēkā izsniegtiem autorizācijas datiem, izmantot bezvadu internetu ārpus bibliotēkas telpām, iespēja saņemt un nodot grāmatas bibliomātā pie Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas Rīgas ielā 212.

Visas novada bibliotēkas sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus: grāmatu un citu iespiedarbu izsniegšanu abonementā un lasītavās, iespēju saņemt interesējošo grāmatu no citas bibliotēkas, izmantojot, starpbibliotēku abonementu, izmantot internetu un datorus, apmeklēt bibliotēku veidotās izstādes un rīkotos pasākumus, sniedz konsultācijas valsts un pašvaldības, kredītiestāžu e-pakalpojumu izmantošanā, īsteno bezmaksas apmācības, rīko pasākumus u.c..

Visas Jēkabpils novada pilnas slodzes publiskās bibliotēkas apkalpo iedzīvotājus 35 stundas nedēļā, kā to paredz likumdošana (MK noteikumi Nr.355 “Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”). JNGB, JPB un Viesītes bibliotēkās izmaiņas vasaras mēnešos – sestdienās tās slēgtas. Pagastu bibliotēkās, kur strādā 1 darbinieks, arī darbinieku atvaļinājuma laikā uz 1 mēnesi tiek slēgtas.

Dažās bibliotēkās, dažādu iemeslu dēļ, darbiniekiem nav pilna slodze: Sēlpils 2.bibliotēka, Kūku bibliotēka, Saukas bibliotēka. Ir vairākas bibliotēkas, kuras reorganizācijas procesā ir kļuvušas citu bibliotēku nodaļas. Šajās bibliotēkās ir viens darbinieks abās apkalpes vietās – bibliotēkas nav atvērtas katru dienu: Kalna bibliotēkai ar nodaļu Dubultos, Leimaņu bibliotēkai (Mežgalē) ar nodaļu Leimaņos, Rubenų bibliotēkai ar nodaļu Slatē, Variešu bibliotēkai (2 darbinieki, 3 apkalpes zonas) ar nodaļām Antūžos un Medņos, Zasas bibliotēka ar nodaļu Liepās.

Novada bibliotēkās tiek organizētas daudzveidīgas kultūras norises, kas veido izpratni par pasaules un vietējā kultūras mantojuma un latviešu valodas nozīmi un vērtību, popularizē novadpētniecību, attīsta informācijpratību, medijpratību, lasītprasmi un lasītsprieku bērnu un jauniešu vidū, veicina pieaugušo lasīšanas paradumus, mudina uz radošām izpausmēm un popularizē valsts un pašvaldības e-pakalpojumus, kā arī sniedz atbalstu iedzīvotājiem digitālo prasmju attīstībā.

Mainoties sabiedrības paradumiem un informācijas vajadzībām, ir paplašinājušās publisko bibliotēku funkcijas. Bibliotēkas ir spējušas ieviest inovācijas, vienlaicīgi saglabājot un attīstot tradīcijas. Regulāri tiek īstenotas oriģinālliteratūru un pasaules literatūru popularizējošas norises – vērienīgas Dzejas dienas, tikšanās ar rakstniekiem, aktīvi tiek organizēti kultūras un izglītojoši pasākumi Jēkabpils novada lokālo kultūrvietu svētkos, bibliotēkās tiek izvietotas literatūras un profesionālās mākslas izstādes, organizētas radošos procesus veicinošas darbnīcas. Attīstot jaunas sadarbības formas starp organizācijām, daļa bibliotēku pasākumu tiek plānoti sadarbībā ar citām novada organizācijām – skolām, muzejiem, kultūras iestādēm.

Jēkabpils novada Galvenajā bibliotēkā ir viens no Eiropas Savienības Informācijas punktiem (ESIP) Latvijā. ESIP piedāvājumā ietilpst:

- grāmatas, bukleti un faktu lapas par Eiropas Savienību (ES);
- attālinātu un klātienē uzziņu sniegšana par ES;
- informācija par ES izglītības programmām;

- konsultācijas par informācijas avotiem ES jautājumos;
- interneta resursi par ES.

JNGB mājaslapas sadaļā “Eiropas Savienības informācija” tiek publicētas uzziņas par ES iniciatīvām, kurās aicināti iesaistīties iedzīvotāji.

Iespēju robežās izmantojot telpas un resursus, visas bibliotēkas mērķtiecīgi attīsta iestādi par ģimenei draudzīgu, nodrošinot pakalpojumus visām vecuma paaudzēm, ar iespēju savstarpēji mijiedarbojoties.

Bibliotēka ieviesusi arī jaunus pakalpojumus saviem lietotājiem:

- attālināta reģistrēšanās bibliotēkā, nodrošinot iespēju izmantot Jēkabpils novada un Neretas publisko un skolu bibliotēku kopkatalogu, datu bāzes “Letonika” un “EBSCO”, 3td e-grāmatu bibliotēkas un bibliotēku veidotās digitālās kolekcijas, ko labprāt izmanto daudzi interesenti,
- lietotāju ērtībai 2021.gadā pie Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas Rīgas ielā 212 uzstādīts grāmatu saņemšanas/nodošanas bibliomāts, kas efektīvi nodrošina lietotājiem nepieciešamo grāmatu saņemšanu ārpus bibliotēkas darba laika.

No 2024.gada 1.janvāra Lauku teritoriju bibliotēkām sāks veikt Klientu apkalpošanas centru pienākumus, sniegt klientiem pašvaldības pakalpojumus atbilstoši iestādes kompetencei, klientu apkalpošanas standartam, un nodrošināt efektīvu dokumentu pārvaldību pašvaldībā. Šajos pienākumos ietilpst – ieturēt maksājumus no klientiem par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, reģistrēt pašvaldībā saņemtos dokumentus, sniegt klientiem informāciju par pašvaldības pakalpojumu saņemšanas kārtību, secību un iesniegšanai nepieciešamajiem dokumentiem, no galvenās kases saņemt skaidru naudu kā avansu norēķinu personai maksājumu veikšanai pēc apstiprinātajiem izmaksu sarakstiem vai orderiem, u.c..

Tabula “Kvantitatīvie darba rādītāji 2 gadu griezumā. Kopsavilkums”

	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	8581	9739	+13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	2835	3486	+23%
Bibliotēkas apmeklējums	97 842	126 574	+29%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	23 673	35 637	+51%
Virtuālais apmeklējums	95 790	91 218	-5%
Izsniegums kopā	184 216	200 952	+9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	85389	118202	+38%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	74682	80988	+8%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	25 334	25 835	+2%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	20%	23%	+3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	38%	46%	+8%
Iedzīvotāju skaits *	42 179	42 295	+0,3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	7467	7542	+1%

*<https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2022-gada>

Statistikas rādītāji salīdzinoši samazinājušies. Iemesls: pandēmija COVID 19 un tās ierobežojumu radītās sekas, jo bibliotēkas nācās arī periodiski slēgt. Šajā sarežģītajā laikā bibliotekāri sekmīgi piedāvā iedzīvotājiem attālinātos pakalpojumus un iedzīvotāji, savukārt, protos izmantot.

Novada bibliotēkas sniedz šādus maksas pakalpojumus: dokumentu kopēšana un izdruku veikšana, dokumentu laminēšana, dokumentu iesiešana, grāmatu apvākošana (Kūku bibliotēka), izstāžu zāles noma un tekstu pārrakstīšana (Jēkabpils pilsētas bibliotēka), gida pakalpojumi Aknīstes pilsētas un pagasta teritorijā (V.Ancīša Aknīstes bibliotēka).

Stiprās puses	Vājās puses
Sniedz daudzveidīgus bezmaksas un maksas pakalpojumus. Nodrošina pakalpojumus maksimāli tuvu dzīves vietai. Izveidots daudzpusīgs, kvalitatīvs krājums, pieejami periodiskie izdevumi un attīstīts starpbibliotēku abonementa darbs. Ieviesta BIS Alise, nodrošinot bibliotekārā darba automatizāciju un attālinātus pakalpojumus lietotājiem. Izveidots novada publisko un skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs ar pilnīgu bibliotēku krājumu atspoguļojumu (Neretas apvienības publiskās un skolu bibliotēkas darbojas saskaņā ar līgumu). Ieviesta iespēja saņemt attālinātus pakalpojumus, izmantojot bibliotēku mājas lapas – www.jgb.lv (JNGB) un www.jpb.lv (JPB): • iespēja reģistrēties par bibliotēkas lietotāju attālināti, • iespieddarbu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana, • grāmatu pakomāts pie bibliotēkas 24/7 (Galvenā bibliotēka). Attīstīts resurss dezinformācijas ierobežošanai, nodrošina piekļuvi drošīcām informācijai. Apmācīti bibliotekāri kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanai. Sniedz kvalitatīvas konsultācijas pašvaldības un valsts e-pakalpojumu saņemšanai un izmantošanai un nodrošina piekļuvi citai pašvaldības informācijai, 4 bibliotēkās nodrošināta iespēja saņemt pašvaldības klientu apkalpošanas centra pakalpojumus. Nodrošina piekļuvi IT un internetam un piekļuvi elektroniskajiem resursiem.	Nav pētītas iedzīvotāju informacionālās vajadzības. Palielinās cenas informācijas resursiem, samazinās iespēja papildināt un atjaunot krājumu. Nepietiekoša periodisko izdevumu daudzveidība, kas nenodrošina iespēju kritiski izvērtēt informāciju. Bibliotēkās ar mazu lasītāju skaitu apdrautēta jaunu pakalpojumu ieviešana. Nepietiekoša infrastruktūra jaunu pakalpojumu ieviešanai. Nepietiekoša sadarbības ar pašvaldību e-pakalpojumu popularizēšanā un sniegšanā, darbinieku apmācīšanā. Nepietiekoša sadarbība ar vietējām nevaldības organizācijām (NVO). Iedzīvotāju sliktā lasītprasme un lasīt vēlmes mazināšanās. Literatūras vieglajā valodā (teksti cilvēkiem ar uztveres traucējumiem) trūkums. Nepietiekama informācijas resursu nepieejamība personām ar funkcionālu lasītnespēju. Nepietiekoša informācijas nesēju dažādība un nav nodrošinātas dažādu informācijas nesēju izmantošanas tehniskās iespējas. Nav vienotas Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas programmas. Apgrūtināta datu aizsardzības regulas ievērošana. Vāja sadarbība ar skolām kompetenču pieejas satura izglītības ieviešanā. Inovatīvu risinājumu trūkums jauniešu pasākumu daudzveidībai.

Nodrošina vietējās kopienas saskarsmes iespējas Saglabā vietējo kultūrvēsturisko mantojumu. Veicina lasītprasmi bērniem un jauniešiem. Organizē literatūru un lasīšanu veicinošus, vietējo kultūrvēsturi popularizējošus un kopienu stiprinošus pasākumus. Nodrošina informacionālās vajadzības kara bēgļiem. Popularizē un nodrošina ANO "Ilgtermiņīgas attīstības mērķu" īstenošanu.	
Iespējas	Draudi
Veicināt bibliotēku veidošanos par vietējo kopienu tikšanās centriem, attīstīt pakalpojumu daudzveidību. Bibliotēkās veidot valsts un pašvaldību vienotos klientu apkalpošanas centrus. Izveidot repozitāriju, novada bibliotēku maiņas krājumu. E-resursu popularizēšana informācijas daudzveidības nodrošināšanai. Iespēja ieviest lietotāju pašapkalpošanās servisu. Izveidot "vajadzīgu koplietojumu lietu" bibliotēku (reti izmantojamu lietu un priekšmetu iznomāšana). Sadarboties ar neredzīgo bibliotēku, nodrošinot lietotājiem ar redzes traucējumiem atbilstošu literatūru. Nodrošināt gados vecu cilvēku un invalīdu apkalpošanu dzīvesvietās, piegādājot grāmatas un audiogrāmatas. Sadarboties pielāgotas literatūras popularizēšanai cilvēkiem ar lasīšanas grūtībām. Ieviest jaunus pakalpojumus jauniešu lasītprasmes un vēlmes veicināšanai. Veicināt un attīstīt sadarbību ar novada uzņēmējiem, piedāvājot tiem bibliotēku pakalpojumus.	Iedzīvotāju informācijas vajadzību maiņa Kritiskās domāšanas trūkums, nenodrošinot daudzveidīgu periodisko izdevumu klāstu. Nepietiekoša finansējuma piešķiršana pakalpojumu un krājuma attīstībai. Lokālo iestāžu likvidēšana, mazinot sadarbības iespējas pakalpojumu popularizēšanā un sniegšanā. Iedzīvotāju intereses zudums par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem bibliotēkai nespējot pietiekoši informēt par tās pieaugošajām funkcijām un pakalpojumu klāsta paplašināšanos.

Uzdevumi

- *Veikt iedzīvotāju informacionālo vajadzību izpēti.*
- *Nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu vienādu kvalitāti visās novada bibliotēkās.*
- *Papildināt bibliotēku pakalpojumu klāstu, nodrošinot valsts un pašvaldības e-pakalpojumu pieejamību bibliotēkās.*
- *Attīstīt bibliotēku izglītojošo darbību. Nodrošināt mūžizglītības un interešu izglītības iespējas vietējai kopienai.*
- *Veicināt iedzīvotāju digitālās prasmes.*
- *Veidot izpratni medijpratībā.*
- *Veicināt savstarpēju sadarbību Bibliotēkas struktūrā pakalpojumu attīstībai un popularizēšanai.*
- *Daudzveidot tematiskās norises dažādām mērķauditorijām.*
- *Stiprināt bibliotēku kapacitāti, īstenojot starptautisku sadarbību un kopīgas aktivitātes ar bibliotēkām reģionā, Latvijā un ārvalstīs.*
- *Sadarbība ar citām kultūras iestādēm pasākumu plānošanā un nodrošināšanā.*
- *Sadarbība ar sociālodienestu un tās struktūrvienībām.*
- *Stiprināt izglītības iestāžu un publisko bibliotēku partnerību.*
- *Iesaistīt dažādas interešu grupas un NVO pakalpojumu veidošanā, attīstīšanā, izskaidrošanā un popularizēšanā.*
- *Atbalstīt novada literātus, veicinot vietējās kopienas interesi.*

2.2. Personāls. Izglītība

Novada bibliotēkās strādā pavisam 60 darbinieki, no tiem 54 ir bibliotekārie darbinieki, kuri nodarbināti lietotāju apkalpošanā, resursu veidošanā un automatizēto darba procesu nodrošināšanā un uzturēšanā, Jēkabpils pilsētas bibliotēkā ir 1 amata vieta multimediju dizaina speciālistam, bibliotēkās ir nodarbinātas 3 apkopējas.

Kopējais bibliotekāro darbinieku skaits – 55, no kuriem:

- 28 darbinieki ar augstāko un vidējo profesionālo izglītību (51 %),
 - 4 maģistri,
 - 1 bakalaurs,
 - 4 1.līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību,
 - 18 ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni,
- 27 darbinieki ar izglītību citās jomās, no kuriem 12 augstāko izglītību (44%),
- 3 darbinieki ir jaunāki par 30 gadiem (2%),
- 19 darbinieki vecāki par 60 gadiem (11%).

Tabula “Darbinieku skaits un izglītība”

Bibliotekāro darbinieku izglītība	Skaitis
Ar bibliotekāro izglītību	28
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	4
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	1
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	4
<i>t.sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni</i>	18
Ar izglītību citās jomās	27
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	10
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)</i>	2
<i>no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību</i>	13
Kopā	54
Profesionālā pilnveide (no 160 h)	4
Pārējo darbinieku izglītība	Skaitis
Ar bibliotekāro izglītību	1
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	1
Ar izglītību citās jomās	5
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	1
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	1
<i>ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību</i>	3
Kopā	6

Bibliotēkās tiek veido darba vide, kas sekmē daudzveidību. Augstu tiek vērtēta profesionalitāte, dažādas prasmes, elastība, personīgā iniciatīva, radošums un spēja strādāt komandā. Ikvienam darbiniekam ir vienlīdzīgas iespējas profesionālai izaugsmei.

Bibliotekāri ir starpnieki starp lietotājiem un informācijas resursiem. Sabiedrības informacionālo vajadzību un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstība prasa nepārtrauktu bibliotekāru tālākizglītību. Kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanai ir nepieciešama nepārtraukta darbinieku apmācība un tālākizglītība. Profesionālo prasmju pilnveidošanai, ideju gūšanai esošo pakalpojumu attīstībai un jaunu ieviešanai bibliotēku darbinieki apmeklē kursus, seminārus un konferences vietējā, nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī piedalās pieredzes apmaiņas braucienos un starptautiskos projektos.

Nepieciešamās profesionālās kompetences tiek papildinātas Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Kultūras informācijas sistēmu centra, BIS ALISE, bibliotēkas un citu organizāciju organizētos semināros,ursos, mācībās un pieredzes braucienos. Mācīties citu bibliotēku profesionālo pieredzi daudzu gadu garumā novada bibliotekāri devušies gan uz Latvijas, gan uz ārvalstu bibliotēkām. Pēdējo divu gadu laikā tika apmeklētas: Ludzas novada bibliotēka, Ogres Centrālā bibliotēka, Lauberes bibliotēka, Talsu Galvenā bibliotēka, Rokišķu rajona pašvaldības bibliotēka Lietuvas Republikā, vairākas Helsinku bibliotēkas Somijas Republikā: Oodi, Pasila, Töölö, Iso Omena bibliotēkas.

Profesionālās zināšanas tiek papildinātas bibliotēku darbā nozīmīgās tēmās, piemēram, novadpētniecība, Latvijas Nacionālās bibliotēkas piedāvātās digitālās kolekcijas, lasītveicināšanas pasākumi, Bibliotēku informācijas sistēmas ALISE lietošana, medijpratība, e-pakalpojumi un digitālie rīki u.c.

Darbinieku profesionālo izaugsmi veicina arī JNGB kā metodiskais centrs. 2022.gadā bibliotēku darbiniekiem tika noorganizēti:

- 9 profesionālās pilnveides semināri par dažādām aktuālajām tēmām bibliotēku nozarē un Jēkabpils novada publisko bibliotēku darbā tiešsaistes režīmā;
- 1 profesionālās pilnveides brauciens, apmeklējot Ogres centrālo bibliotēku;
- 3 sanāksmes kopā ar novada pašvaldību vadītājiem, kur tika apspriesti un izdiskutēti svarīgi bibliotēku darba jautājumi.

Pēdējos 2 gados konsultēti un apmācīti 3 jaunie bibliotēku darbinieki.

2022.gadā, pēc administratīvās reformas un novada bibliotēku kā struktūrvienību pievienošanas JNGB, novada pašvaldība veica darbinieku atalgojumu izlīdzināšanu, izstrādāja un ieviesa jaunus vienotus amatu aprakstus. Ik gadu tiek veikta darbinieku novērtēšana.

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēku sadarbība izveidotajā bibliotēku struktūrā (JNGB un struktūrvienības). Bibliotēkās strādā profesionāli, radoši un atsaucīgi darbinieki, kuri labi pārzina novadu, tā kultūrvēsturi, tradīcijas, pazīst cilvēkus. Apmācīti darbinieki atbilstoši profesionālajām vajadzībām. Izstrādāti amatu apraksti, skaidri noteikti amata pienākumi.	Darbinieki pirms pensionēšanās vecumā un strādājoši pensionāri. Zems, nekonkurēt spējīgs atalgojums. Grūtības piesaistīt jaunus darbiniekus nepietiekoša profesijas prestiža dēļ. Nespēja pietiekoši ātri apgūt jaunās IT. Darbiniekiem vājas svešalodu zināšanas.

Darbiniekiem nodrošināts pastāvīgs, finansiāli nodrošināts darbs, vienotā atalgojumu sistēmā. Sakārtota, paredzama darba vide. Nodrošināta tālākizglītība un apmācības. Darbinieki apguvuši prasmes organizēt sapulces, mācību seminārus attālināti. Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts. Izstrādāti vienoti kritēriji personāla izglītības, darba stāža, prasmju un kompetenču novērtēšanai.	
Iespējas	Draudi
Piesaistīt jaunus speciālistus ar 1.līmeņa augstāko profesionālo, bakalaura un maģistra grādu. Iespējas Kultūras koledžā un LU pilna laika un nepilna laika studijās iegūt izglītību. Izmantot tālākizglītībai LNB Kompetenču attīstības centra piedāvātos kursus. Izstrādāt darbiniekiem individuālus tālākizglītības plānus. Veicināt svešvalodu apguvi darbiniekiem. Organizēt pieredzes apmaiņas braucienus un pasākumus.	Nepieciešamo zināšanu un izglītības prasību neatbilstība zemajam atlojumam. Zemā bibliotēku darbinieku atalgojuma dēļ samazinās iespēja piesaistīt kvalificētus gados jaunus darbiniekus. IT strauja attīstība, nespēja pietiekoši ātri nodrošināt darbinieku apmācību. Apgrūtināta darba organizēšana darbiniekiem, kuriem izveidotas nodaļas. Atsevišķās bibliotēkās nepilna bibliotekārā darba slodze.

Uzdevumi
➤ <i>Piesaistīt kvalificētus jaunus darbiniekus, nodrošināt profesionālo izaugsmi.</i> ➤ <i>Nodrošināt bibliotekāru zināšanu, kompetenču un prasmju papildināšanu atbilstoši bibliotēkas pakalpojumu attīstībai.</i> ➤ <i>Sekmēt bibliotēkas un darbiniekus līdzdarbojoties profesionālajās organizācijās.</i> ➤ <i>Pilnveidot metodisko darbu.</i> ➤ <i>Sekmēt atalgojuma paaugstināšanu.</i> ➤ <i>Organizēt darbinieku saliedēšanas pasākumus.</i>

2.3. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas galvenokārt saņem finansējumu no Jēkabpils novada pašvaldības, tikai nelielu daļu no finansējuma tiek piesaistīta projektu rezultātā. Izvērtējot apvienotā novada bibliotēku budžetu 2022. gadā tas ir samazinājies. Jaunizveidotajā novadā finansējums bibliotēkām samazinājās optimizējot darbinieku skaitu un izlīdzinot finansējumu krājumu papildināšanai, pamatojoties uz lasītāju skaitu bibliotēkās.

Tabula “Bibliotēku finansējuma izmaiņu dinamika”

	2021	2022	+vai-	%
Izdevumi kopā (EUR)	1007 714	941 296	- 66 418	- 6,6 %
Darbinieku atalgojums (bruto)	560 928	531 589	-29 339	- 5,2 %
Krājuma komplektēšana	88 032	85 986	-2046	-2,3 %
Kārtējie izdevumi	958 158	933 632	-24 526	-2,6%

Apvienotajos novados finansējums bibliotēkām bija ļoti atšķirīgs. Piemēram, Viesītes novadā finansējums 2021.gadā bija 65 EUR uz vienu iedzīvotāju, kas mazāks kā citās novada bibliotēkās. Savukārt vislielākais samazinājums 2021. gadā skara bijušā Krustpils novada bibliotēkas, kur līdz tam finansējums uz vienu iedzīvotāju bija, piemēram, Kūku bibliotēkā 424 EUR.

Kopējais novada bibliotēku finansējums 2022. gadā samazinājās par 6,6 % salīdzinot ar 2021. gadu, tai skaitā:

- krājuma komplektēšanai par 2,3 %,
- darbinieku atalgojums par 5,2 %,
- kārtējiem izdevumiem par 2,6%.

Kopējais finansējums krājuma komplektēšanai samazinājies par 2,3%, samazinot bibliotēku skaitu novadā.

Kopējais finansējums darbinieku atalgojumam samazinājies par 5,2 %, samazinoties bibliotekāro darbinieku skaits bibliotēkās. Kalna pagastā viena bibliotēka ar nodaļu un vienu darbinieku (pirms tam bija divi darbinieki) – Kalna bibliotēka ar nodaļu Dubultos. Divās bibliotēkās bija divi darbinieki (bibliotēkas vadītājs un bibliotekārs) – palika viens darbinieks (Krustpils un Kūku bibliotēkas). Viena bibliotekāra amata vienība tika likvidēta arī Jēkabpils pilsētas bibliotēkā – redaktors, bet tā vietā izveidota lietveža štata vienība lietvedības procesu nodrošināšanai iestādē Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka.

Kārtējie izdevumi samazinājušies par 2,6% un arī tas saistās ar bibliotēku skaita samazināšanos.

Ir izstrādāti un apstiprināti vienoti maksas pakalpojumi un to cenas: Jēkabpils novada domes 2022. gada 24.marta lēmums Nr.194 (protokols Nr.6., 13.paragrāfs) Iestādes “Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka” maksas pakalpojumu cenrādis **(Pielikumā)**.

Novada bibliotēkas sniedz šādus maksas pakalpojumus: dokumentu kopēšana un izdruku veikšana, dokumentu laminēšana, dokumentu iesiešana, grāmatu apvākošana (Kūku bibliotēka), izstāžu zāles noma un tekstu pārrakstīšana (Jēkabpils pilsētas bibliotēka), gida pakalpojumi Aknīstes pilsētas un pagasta teritorijā (V.Ancīša Aknīstes bibliotēka).

Pamatbudžetā nav paredzēti līdzekļi inventāra un pamatlīdzekļu iegādei. Šobrīd nav pabeigts apzināt un izvērtēt stāvokli ar iegādei un atjaunošanai nepieciešamo inventāru un pamatlīdzekļiem bibliotēkās. Pēc izvērtēšanas tiks pabeigta inventāra un pamatlīdzekļu nomaiņas un iegādes plāna izstrādāšana.

Tabula “Iekasētā nauda par sniegtajiem maksas pakalpojumiem”

	2021	2022	+/-
Maksas pakalpojumi (EUR)	3797	3619	-178

Par maksas pakalpojumiem iekasētā naudas kopsumma, salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir samazinājusies, jo novada pašvaldība **noteica iedzīvotāju grupas, kurām ir piemērojamas atlaides pakalpojumu saņemšanā** – skolēniem, studentiem, personām ar invaliditāti, pensionāriem, daudz bērnu ģimenēm (uzrādot attiecīga statusa apliecinājošu dokumentu) 5 (piecas) A4 melnbaltas izdrukas bez maksas (vienā bibliotēkas apmeklējuma reizē).

Sniedzot maksas pakalpojumus bibliotēkas izsniedz darījumu apliecinājošu dokumentu – kases aparāta čeku vai kvīšu grāmatiņas kvīti.

Stiprās puses	Vājās puses
Garantēts finansējums pamatfunkciju veikšanai. Pašvaldības iecere jaunas bibliotēkas būvniecībai Jēkabpilī. Pašvaldības realizētais metu projekta konkurss un virzība tehniskā projekta izstrādē.	Pamatbudžets un piešķirtais papildus finansējums nav pietiekošs bibliotēku plānveidīgai attīstībai. Nepietiekošs finansējums IT plānveidīgai atjaunošanai un jaunu IT tehnoloģiju ieviešanai. Nepietiekosa daļība projektos naudas līdzekļu piesaistei.
Iespējas	Draudi
Optimizēt izdevumus strādājot jaunizveidotajā bibliotēku pakļautības struktūrā. Piedalīties projektos finansējuma piesaistīšanai. Sadarboties ar Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības pārvaldi projektu sagatavošanā.	Inflācija, nepietiekošs finansējums bibliotēku funkciju veikšanai, tai skaitā krājuma papildināšanai. Nepietiekosa finansējuma dēļ bibliotēkas var atpalikt IT nodrošināšanā un jaunu ieviešanā, tā mazinot pakalpojumu kvalitāti.

Uzdevumi
➤ <i>Nodrošināt Bibliotēkas darba administrēšanu.</i> ➤ <i>Aktivizēt darbu pie līdzfinansējuma piesaistes iespējām bibliotēku attīstībai. Aktīvi iesaistīties jaunās bibliotēkas projekta realizēšanā, meklēt iespējas finansējuma piesaistei.</i>

2.4. Krājums un citi informācijas resursi

Bibliotēkas krājums ir bibliotēkās esošo informācijas nesēju kopums. Krājums ir universāls un tiek veidots atbilstoši administratīvās teritorijas attīstībai un iedzīvotāju interesēm. Nodrošinot vienlīdzīgu pieeju materiāliem par dažādām jomām vairākās valodās, bibliotēkas palīdz izprast pasauli, veicina lasītprasmi un kultūrvides attīstību, sniedz atbalstu pētniecībai un vietējai uzņēmējdarbībai un sekmē aktīvu pilsonisko līdzdalību. Krājumu veido:

- iespieddarbi – grāmatas, periodiskie izdevumi, attēlizdevumi, nošizdevumi, kartogrāfiskie izdevumi;
- audiovizuālo dokumentu kolekcija – mākslas filmas, dokumentālās filmas, animācijas filmas, audiogrāmatas, mūzikas ierakstu CD, DVD;
- citi informācijas resursi un informācijas nesēji (nepublicētie materiāli, galda spēles, Xbox spēles u.c.);
- tiešsaistes abonētās datubāzes.

Tabula "Krājuma apgrozība"

Krājuma vienību kopskaits novada bibliotēkās 2022. gada beigās	291 974
Grāmatu krājuma apgrozība	0,7
Periodisko izdevumu apgrozība	0,8

Tabula "Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai"

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai 2022. gadā (EUR)	85 986
<i>t. sk. grāmatām</i>	58 389
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	25 976
<i>t.sk. citiem dokumentiem</i>	111
<i>t.sk. elektroniskiem resursiem</i>	1 510

Finansējumam krājuma komplektēšanai ir tendence pieaugt, un finansiālais nodrošinājums uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā atbilst MK noteikumiem, taču ar katru gadu pieaug arī grāmatu cenas, tāpēc arī nepieciešams nodrošināt pieaugošu finansējumu iespieddarbu iegādei. Pagastu bibliotēkās pārsvarā tiek abonēts vietējais laikraksts un viens valsts mēroga laikraksts, šāda situācija nenodrošina informācijas izvērtēšanas iespējas. Pastāv iespēja izmantot bibliotēkās abonētās datubāzes, kā, piemēram LURSOFT laikrakstu bibliotēku.

Krājuma kvalitāti nodrošina sistēmisks darbs – regulāra jaunieguvumu komplektēšana, agrāk izdoto iespieddarbu piekomplektēšana un juridisko un privātpersonu dāvinājumu izvērtēšana, kā arī novecojušu un nolietotu informācijas nesēju izslēgšana no krājuma.

Krājumā tiek ietverti tikai bibliotēku vajadzībām atbilstoši un nepieciešami informācijas nesēji. Krājums

tiek popularizēts, izmantojot dažādas formas – tradicionālās un virtuālās izstādes, informācijas atspoguļošana Bibliotēkas mājaslapā www.jgb.lv un sociālajos medijos.

Pārdomātai, mērķtiecīgai krājuma attīstībai ir izstrādāts JNGB dokuments “Krājuma attīstības koncepcija 2023-2025”. Bibliotēkas dokuments “Krājuma attīstības koncepcija” tiek pārstrādāts un aktualizēts ik pēc trīs gadiem atbilstoši tā brīža ekonomiskajai situācijai un jaunajiem publisko bibliotēku piedāvājumu aspektiem. Dokumentā noteikti galvenie rīcības virzieni konkrētajam periodam – mērķi, kritēriji, krājuma glabāšanas principi, sadarbība krājuma veidošanā, komplektēšanas avoti.

Bibliotēku lietotājiem tiek nodrošināta iespēja izmantot starpbibliotēku abonementu (SBA), kas ir bibliotēku sadarbības forma, kuras ietvaros pēc bibliotēkas lietotāju pieprasījuma ikviena bibliotēka uz laiku saņem no citas bibliotēkas vai izsniedz citai bibliotēkai iespieddarbus vai dokumentu, kas nav konkrētās bibliotēkas krājumā.

Elektroniskais kopkatalogs

No 1997.gada Galvenā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka veido elektronisko kopkatalogu novada publiskajām bibliotēkām, kurā tiek iekļauta informācija par visu novada bibliotēku krājumiem. Kopkataloga veidošanā piedalās arī skolu bibliotēkas. Elektroniskajā kopkatalogā korekti atspoguļojas arī apvienoto skolu bibliotēku krājumi: Variešu sākumskolu pievienoja Krustpils pamatskolai, pie Sūnu pamatskolas pievienoja Atašienes, Mežāres un Vīpes pamatskolas. Kopkatalogā uzsāka strādāt A.Žilinska Jēkabpils mūzikas skolas bibliotēka.

Tabula "BIS Alise un tās izmantošana – bibliotēkas, darbinieki"

	Bibliotēku skaits	No tām strādā BIS Alise	BIS Alise strādājošo darbinieku skaits
Jēkabpils novada publiskās bibliotēkas	28	28	54
Jēkabpils novada skolu bibliotēkas	16	12	13
Neretas apvienības (Aizkraukles novads) publiskās bibliotēkas	6	6	7
Neretas apvienības (Aizkraukles novads) skolu bibliotēkas	2	2	2
Kopā	52	48	79

Tabula "Kataloga veidošanās dinamika"

	2020	2021	2022	+/- ar iepriekšējo gadu
Elektroniskais katalogs (ierakstu skaits)	99 123	100 728	102 761	+ 2033
Eksemplāru skaits	399 294	394 503	398 275	+ 3772
Turpinājumizd. eks.	70 815	70 085	72 230	+ 2145
Novadpētniecība (ierakstu skaits)	53 398	55 059	56 650	+ 1591

2006.gadā uzsākta automatizēta lietotāju apkalpošana. Šobrīd šo darbu veic visas novada bibliotēkas. Kā bibliotēku automatizācijas risinājums katrā bibliotēkā tiek izmantota bibliotēku informācijas sistēma ALISE (turpmāk - BIS ALISE). Tās uzturēšanu nodrošina novada pašvaldība. Kopkataloga adrese: <https://jekabpils.biblioteka.lv/alisepac>.

Tabula “BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti Lietotāji (2022)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Jēkabpils novads	28	28	28	28	28	316	Pasūtīti izdevumi*-1745
							Izveidots brīvais pieprasījums - 25

*Pasūtīti eksemplāri – iespējams izgūt tikai visa kopkataloga datus. WebPAC apmeklētība - kopā 115 722 sesijas.

Elektroniskais katalogs nodrošina visu novada bibliotēku kopkrājuma racionālu izmantošanu, Katalogs atspoguļo visu novada bibliotēku krājumus, vajadzīgo eksemplāru, sazinoties ar konkrēto bibliotēku, var pasūtīt ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību. Katalogā pie grāmatu aprakstiem ir saites uz Latvijas nacionālās bibliotēkas digitalizētajām grāmatām un “3td e-grāmatu bibliotēku”, ja konkrētajam izdevumam tādas ir – lietotājs var atvērt konkrēto izdevumu tiešsaistē.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022
Aktīvie lietotāji kopā	9739
Autorizētie lietotāji kopā	3993
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	316

E-katalogs sniedz galveno bibliotēku e-pakalpojumu, nodrošinot informāciju par krājuma saturu un tā izmantošanu. Autorizētie lietotāji var pasūtīt vēlamo izdevumu, savā kontā redzēt izsniegtās grāmatas un atdošanas termiņus, redzēt izdevumus, uz kuriem iestājušies rindā un rezervācijas procesu, kā arī savu izdevumu izsnieguma vēsturi. Turklāt veidojot bibliotēku krājumu var rēķināties, ka autorizētie lietotāji var lasīt grāmatas “3td e-grāmatu bibliotēkā”.

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkās daudzveidīgs, lietotāju vajadzībām atbilstošs, strukturēts grāmatu un citu dokumentu krājums. Nodrošina drošīcamu informāciju. Nodrošina medijpratības apmācības, palielinot dažādu informācijas resursu izmantošanu. Tiek izmantots BIS Alise krājuma	Nepietiekošs periodisko izdevumu klāsts, nenodrošinot pietokošu informācijas daudzveidību. Nepietiekama abonēto datubāzu izmantošana. Nepietiekošs finansējums periodisko izdevumu un e-resursu iegādei. Maz izmantota starpbibliotēku bibliotēku

atspoguļošanai un pieejamībai ar iespēju pārredzēt visa novada bibliotēku krājumus. Bezmaksas, daudzveidīgu e-resursu pieejamība (EBSCO, NEWS, Leta arhīvs, Letonika, 3td e-grāmatu bibliotēka, LNB veidotās datu bāzes).	abonementa pakalpojuma iespēja. Nepietiekošs finansējums krājuma atjaunošanai, budžeta sastādīšanā neņemot vērā inflāciju un grāmatu sadārdzinājumu. Nepietiekošs krājums svešvalodās.
Iespējas	Draudi
Palielināt starpbibliotēku abonementa izmantošanu novada bibliotēkās un valsts robežās. Izveidot maiņas krājumu – depozitāriju, paredzot atsevišķu finansējumu budžetā. Palielināt autorizēto lietotāju skaitu un e-kataloga izmantošanu. E-resursu (e-grāmatas, periodiskie izdevumi, datubāzes) plašāka izmantošana.	E informācijas resursu pieaugums, kas nav saistoši daļai iedzīvotāju. Vājas lasīšanas prasmes. Informācijas resursu sadārdzināšanās. Vājas valodu zināšanas. Interesu zudums par bibliotēkas krājuma, informācijas resursu izmantošanu.

Uzdevumi
➤ <i>Pilnveidot un attīstīt lietotājiem aktuālu bibliotēku krājumu, ievērojot universālā krājuma attīstības principus. Palielināt informācijas resursu daudzveidību.</i> ➤ <i>Palielināt finansējumu krājuma iegādei.</i> ➤ <i>Izveidot grāmatu koplietošanas krājumu.</i> ➤ <i>Veicināt krājuma un citu resursu izmantošanu.</i>

2.5. Novadpētniecība

Novada bibliotēkās novadpētniecības darba pamatvirzieni ir vienādi, saskaņā ar Novadpētniecības darba koncepciju:

- Novadpētniecības materiālu apzināšana, vākšana, sistematizēšana;
- Novadpētniecības krājuma papildināšana, sistematizēšana, saglabāšanas nodrošināšana;
- Materiālu apkopošana mapēs un fotoalbumos;
- Novada vēstures izpēte, pagastu bibliotēkās tas sašaurinās līdz vietējā pagasta vēstures izpētei;
- Sadarbība novadpētniecības darbā ar iedzīvotājiem, novadpētniekiem, dažādām institūcijām un sabiedriskajām organizācijām;
- Novada vēstures (pagasta), novadnieku darba un dzīves popularizēšana izstādēs un tematiskajos pasākumos.

Novadpētniecības krājumā bibliotēkas komplektē iespiestos izdevumus, publikācijas, kas saistīti ar Jēkabpils novada vēsturi, kultūru, kultūrvēsturi, personībām, mākslu, uzņēmējdarbību, tradicionālo kultūru un nemateriālo kultūras mantojumu.

Bibliotēkas paralēli muzejiem, bet nedublējot to aktivitātes, saglabā kultūrvēsturisko mantojumu, veicina novada atpazīstamību, kā arī nodrošina informācijas pieejamību par vietējās kultūras sasniegumiem, izmantojot dažādas formas:

- izstādes,
- atmiņu vakarus,
- stāstu vākšanu un stāstīšanu,
- publikācijas,
- pasākumu tiešraides Facebook kontā vai Youtube.

Trīs novada bibliotēkās ir Novadpētniecības istabas – **Voldemāra Ancīša Aknīstes bibliotēkā, Sēlpils 1.bibliotēkā un Rubeņu bibliotēkā nodaļā Slate**. Novadpētniecības istabas satur ne tikai iespiestos izdevumus, bet arī priekšmetus. Tās tiek izveidotas galvenokārt ar vietējo iedzīvotāju atbalstu un dāvinājumiem.

Interneta vietnē www.jgb.lv (Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka) izveidota Novadpētniecības sadaļa, kurā ir vairāki tematiskie bloki – novadpētniecības datubāze, novadnieku datubāze, materiālu mapes. Platformā atrodama informācija par novada apdzīvotajām vietām, vēsturi, cilvēkiem un notikumiem. Arī JPB interneta vietnē www.jpb.lv (Jēkabpils pilsētas bibliotēka) ir šāda sadaļa. Sadarbībā ar Jēkabpils pilsētas bibliotēku mājaslapas sadaļā “Novadpētniecība” tiek veidota datu bāze “Novadpētniecība kalendārā”.

Novadpētniecības darbā līdz šim ir maz vērības pievērsts standartiem.

Bibliotēkas, kuras savākušas materiālus vai kolekcijas un ir sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem, laika trūkuma dēļ nevar sakārtot, aprakstīt, sistematizēt. Pārsvārā šie materiāli jau ir pieejami apmeklētājiem. Vairākās bibliotēkās ir telpu trūkums novadpētniecības krājuma izvietojšanai.

Novadpētniecības datubāzē lielākā daļa no bibliotēkām ir izveidojušas novadpētniecības mapju aprakstus. Taču jāsecina, ka datubāze neatklāj lielu daļu, no novada bibliotēku novadpētniecības krājumiem, vai to atklāj nepilnīgi. Arī tie materiāli, kuri tur ir atspoguļoti datubāzē nav pārskatāmi un popularizējami, izmantojot datubāzi.

Tikai neliela daļa no novada novadpētniecības materiāliem ir digitalizēti. Vairāk šai jomā ir izdarījušas novada pilsētu bibliotēkas (Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka, Jēkabpils pilsētas bibliotēka, Voldemāra Ancīša Aknīstes bibliotēka, Viesītes bibliotēka). Daudzi no pagastu bibliotēku vadītājiem min

nepieciešamību sākt digitalizāciju, kas nodrošinātu lielāku pieejamību materiāliem. Ir bibliotēkas, kuras krājumu popularizē sociālajos tīklos, taču šāds risinājums nenodrošina krājuma nepārtrauktu, sistematizētu pieejamību.

Novadpētnieku un iedzīvotāju savāktie materiāli ir jāpārskata faktu ticamības dēļ pirms to tālākas izplatīšanas. Vairumā gadījumu bibliotēkas izturas atbildīgi un velta laiku faktu pārbaudei, ja kādu informāciju jāizplata tālāk. Šeit ļoti svarīga bibliotēka savstarpējā sadarbība.

Stiprās puses	Vājās puses
Izvērsti novadpētniecības darbs. Plašs un daudzveidīgs apkopoto materiālu krājums par Jēkabpils novadu: • BIS ALISE kopkataloga sadaļa Novadpētniecība; • mājas lapās www.jgb.lv (JNGB), www.jpb.lv (JPB) sadaļā “Novadpētniecība” Sadarbība ar novadpētniekiem un vietējiem iedzīvotājiem.	Tehnikas un zināšanu trūkums kvalitatīvai krājumu digitalizācijai, līdz ar to, netiek ievērotas prasības, kas nodrošinātu saglabāšanu ilgtermiņā. Nav atrisināts jautājums par digitalizēto materiālu glabāšanu, kas nodrošinātu saglabāšanu perspektīvā. Ar esošajiem resursiem nav iespējams veikt mūsdienīgu novada novadpētniecības materiālu krājuma popularizēšanu. Nav veikta visu savāktu materiālu apstrāde.
Iespējas	Draudi
Jēkabpils novada bibliotēku Novadpētniecības darba plānošanas dokumentu izstrāde, kura ietver krājumu digitalizāciju. Sadarbība novada līmenī, sadarbība ar LNB. Vienotas platformas izveide Sēlijas novadpētniecības resursu popularizēšanai.	Cilvēku aiziesana mūžībā Nepietiekam materiālu aprakstīšana.

Uzdevumi
➤ <i>Izstrādāt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas programmu.</i> ➤ <i>Nodrošināt novadpētniecības materiālu pieejamību un izmantošanu.</i> ➤ <i>Turpināt darbu pie novadpētniecības materiālu vākšanas, apstrādes un popularizēšanas.</i> ➤ <i>Digitalizēt novadpētniecības materiālu krājumu, nodrošinot to saglabāšanu un pieejamību e-vidē.</i>

2.6. Infrastruktūra

Lielākoties visas Jēkabpils novada publiskās bibliotēkas atrodas kultūras iestādēm piemērotās telpās, kas nodrošina kvalitatīvu, laicam un prasībām atbilstošu iedzīvotāju apkalpošanu. To nevar teikt par Jēkabpils pilsētas bibliotēku.

Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka atrodas Rīgas ielā 212, Jēkabpilī (Daugavas labajā krastā), vienā ēkā ar Krustpils kultūras centru, bibliotēkai pielāgotās telpās. 2.stāvā: Pieaugušo apkalpošanas nodaļa, Resursu apstrādes nodaļa un administrācija, 3.stāvā: Bērnu un jauniešu nodaļa. Ir ierīkots pacelājs, bet to var izmantot TIKAI cilvēki ratiņkrēslā. Bibliotēka GRŪTI pieejama apmeklētājiem ar bērnu ratiņiem un gados veciem cilvēkiem. Ēkas renovācija veikta 2011.gadā. Bibliotēkas krātuve atrodas citā ēkā - Rīgas ielā 150.

Jēkabpils pilsētas bibliotēka atrodas divās ēkās. Andreja Pormaļa ielā 11, vēsturiskajā bankas ēkā, izvietota Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa (ēkas otrais stāvs), Lietotāju apkalpošanas nodaļa (pirmais stāvs) un krātuve (pagrabstāvs). Pasta ielā 39 atrodas Novadpētniecības lasītava, tikšanās un izstāžu zāle, Resursu un datu pārvaldības nodaļa, bibliotēkas vadītāja. A.Pormaļa ielā piekļuve cilvēkiem ar kustību traucējumiem ir nodrošināta tikai līdz pirmajam stāvam ar pacelāju, otrajā stāvā ne tikai cilvēkiem ar kustību traucējumiem, bet arī māmiņām ar bērnu ratiem piekļuve nav iespējama. Pasta ielā, lai arī publiskās telpas atrodas pirmajā stāvā, iekļūt cilvēkiem ratiņkrēslā nav iespējams. Abās ēkās ir veikti kosmētiskie remontu, ēkas nav piemērotas bibliotēkas vajadzībām un pakalpojumu sniegšanai, īpaši nepieņemama situācija ir pieaugušo Lietotāju apkalpošanas nodaļā, kur izteikti trūkst telpu brīvpieejas krājuma daļas izvietojumam un lasītavu ierīkošanai. Novadpētniecības darbu apgrūtinā tas, ka pārējais bibliotēkas krājums un lielākā lietotāju plūsma ir citā ēkā.

2023.gadā Biržu bibliotēka pārcelās uz izremontētām bijušas skolas telpām, nepieciešama āra teritorijas labiekārtošana. Āra teritorijas labiekārtošana nepieciešama Lones, Leimaņu bibliotēkās.

Vairākām bibliotēkām nepieciešams uzlabot un labiekārtot bibliotēkas darba vidi, padarot to draudzīgāku darbiniekiem un apmeklētājiem, atjaunot aprīkojumu un uzlabot telpu funkcionalitāti, paplašināt telpas un labiekārtot bibliotēkas apkārtni.

Energoefektivitātes uzlabošanai 2 bibliotēkās nepieciešama apkures sistēmas remonts un nomaiņa un 1 bibliotēkā logu un durvju nomaiņa.

3 bibliotēkām ar lielāko lietotāju skaitu nepieciešams uzstādīt grāmatu bibliomātu vai paplašināt esošo, tādejādi nodrošinot grāmatu saņemšanu/nodošanu ārpus bibliotēkas darba laika.

16 bibliotēkās nav nodrošināta pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem (vairāki pakāpieni pie ēkām, bibliotēkas telpas atrodas ēkas otrajos stāvos).

Pie visām bibliotēkām ir iespējama piekļuve ar sabiedrisko transportu.

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkas, lielākoties, atrodas lietotājiem un darbiniekiem ērtās, mūsdienīgi aprīkotās telpās. Bibliotēku ēkas – pašvaldības īpašums, izņemot Pasta 39, Jēkabpilī. Bibliotēku ģeogrāfiskais novietojums –	Jēkabpils pilsētā nav mūsdienīgas, inovatīvas, kvalitatīva bibliotēkārā pakalpojuma sniegšanai piemērotas telpas gan darbiniekiem, gan lasītājiem. Galvenajai bibliotēkā nav pietiekami plašas telpas pasākumiem, mācībām, semināriem,

pilsētas, pagasta vai ciema centrā.	krājuma izvietojumam. Galvenajai bibliotēkai pacēlājs ir piemērots cilvēkiem ratiņkrēslos, bet nav piemērots bērnu ratiņiem vai gados veciem cilvēkiem. Pilsētas bibliotēkas viena ēka Pasta ielā 39, atrodas privātā īpašumā, kurā pašvaldība nevar veikt kapitālieguldījumus. Otrā ēkā Pormaļa ielā 11 – ir bibliotēkas īslaicīgam darbam pielāgotas telpas. Vairākās novada bibliotēkās nav nodrošināta mūsdienīga, visiem iedzīvotājiem draudzīga vides pieejamība.
Iespējas	Draudi
Īstenot projektu mūsdienīgas bibliotēkas celtniecībai, saskaņā ar izstrādāto metu projektu A.Pormaļa ielā 11. Uzlabot pieejamību bibliotēku telpām.	Finansējuma trūkums jaunas bibliotēkas celtniecībai Jēkabpilī.

Uzdevumi
➤ <i>Realizēt Jēkabpils pilsētas bibliotēkas ēkas būvniecību.</i> ➤ <i>Labiekārtot novada bibliotēku telpas, uzlabojot vidi apmeklētājiem un darbiniekiem.</i> ➤ <i>Uzlabot bibliotēku pieejamību.</i> ➤ <i>Atjaunot aprīkojumu u uzlabot telpu funkcionalitāti.</i> ➤ <i>Labiekārtot bibliotēkām pieguļošo teritoriju.</i> ➤ <i>Paaugstināt energoefektivitāti bibliotēkas ēkās.</i> ➤ <i>Nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību ārpus darba laika (pieejamības uzlabošana).</i> ➤ <i>Paplašināt bibliotēkas telpas.</i>

2.7. Tehniskais nodrošinājums

Bibliotēkas ir vieta, kur iespējams bez maksas izmantot informācijas tehnoloģijas, daļai sabiedrības tā ir mūsdienīgu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju apguves vieta. Tehniskā nodrošinājuma kvalitāte nodrošina arī pakalpojuma kvalitāti – bezmaksas pieeju internetam, datoriem un citām tehnoloģijām, e-pakalpojumu kvalitatīvas izmantošanas iespējas, iespēju komunicēt ar valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī vispārēju pieeju izglītības, kultūras, informācijas un izklaides informācijai.

Bibliotēku tehniskais nodrošinājums tiek īstenots sadarbībā ar novada pašvaldību. Katru gadu tiek plānoti ieguldījumi bibliotēku tehnoloģiju uzturēšanā un attīstībā. Jaunās tehnoloģijas ir iegūtas arī projektos.

Tabula "IKT nodrošinājums 2023. gadā"

Iekārtas	Skaitis
Datorkomplekti lietotājiem	143
Datorkomplekti darbiniekiem	56
Portatīvie datori	36
Planšetdatori	2
Multifunkcionālās iekārtas	40
Kopētāji	6
Printeri	25
Skeneri	12
Webkameronas	29
Ārējais cietais disks	3
Interaktīvais ekrāns	8
Videoprojektori	7
Laminatori	20
Grāmatu izsnieguma čeku printeri	17
Aktīvā akustiskā sistēma	2
DVD karaoke iekārta	1
Virtuālās realitātes brilles	2
Spēļu konsoles	5
Televizori	4
Mūzikas centrs	1
Fotoaparāti	14

Izmantojot bibliotēku tehnisko aprīkojumu lietotājiem ir pieejami arī maksas pakalpojumi kā kopēšana, drukāšana, laminēšana.

Novecojušās datortehnikas nomaina novada bibliotēkās un jauna tehniskā aprīkojuma iegūšana ir problēma finanšu līdzekļu trūkuma dēļ. Jaunizveidotajā novadā tomēr pakāpeniski tiek nomainīti novecojušie datori.

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēkās valsts apmaksāts publiskais vadu un bezvadu internets. Pašvaldības finansēts datortehnikas un biroja tehnikas nodrošinājums.	Daļai novada bibliotēkās novecojusi datortehnika. Pagastu bibliotēkās maz iedzīvotāju vecumam un interesēm atbilstoša aprīkojuma.
Iespējas	Draudi
Veicināt pakāpenisku vecās datortehnikas nomainu uz jaunu visās novada bibliotēkās. Ieviest jaunus tehnoloģiskos risinājumus – interaktīvās tāfeles, informatīvos ekrānus, uz kustību atpazīšanas tehnoloģiju bāzes veidotas spēles dinamiskai atpūtai un izklaidei, virtuālās realitātes programmas, brilles, roboti u.c.	Pārtraukts valsts atbalsts bezmaksas internetam bibliotēkās. Bibliotēkas var kļūt neinteresantas jauniešiem jaunu informācijas un izklaides tehnoloģiju neesamības dēļ.

Uzdevumi
➤ <i>Uzlabot bibliotēku tehnoloģisko un programmatūras nodrošinājumu.</i> ➤ <i>Ieviest jaunus tehnoloģiskos risinājumus, kā interaktīvās tāfeles, informatīvos ekrānus, uz kustību atpazīšanas tehnoloģiju bāzes veidotas spēles dinamiskai atpūtai un izklaidei, virtuālās realitātes programmas, brilles, robotus u.c.:</i> ➤ <i>Nodrošināt bibliotēkās atbilstoši iedzīvotāju pieprasījumam laminēšanas, brošēšanas, iesiešanas pakalpojumus.</i>

2.8. Metodiskais darbs

JNGB metodiskā darba jomā strādā ar 27 novada publiskajām bibliotēkām, kas ir Galvenās bibliotēkas struktūrvienības un 15 izglītības iestāžu bibliotēkām. 2021.gada beigās darbam BIS Alise kopkatalogā pievienojās A.Žilinska Jēkabpils mūzikas skolas bibliotēka.

Darbā ar BIS Alise metodiskais darbs tiek veikts konsultāciju un praktiskas palīdzības veidā gan publisko, gan izglītības iestāžu bibliotēkās. Pamatojoties uz Jēkabpils novada un Aizkraukles novada pašvaldību noslēgto sadarbības līgumu, tiek sniegta metodiska un konsultatīva palīdzība elektroniskā kopkataloga darbības nodrošināšanai, sadarbojoties ar bij. Neretas novada 6 (sešu) publisko bibliotēku darbiniekiem un 2 (divu) izglītības iestāžu darbiniekiem.

Apjomīgas konsultācijas un konkrēta palīdzība uz vietas bibliotēkās tiek sniegta automatizētas krājuma inventarizācijas norisē.

Stājoties spēkā jaunajiem personas datu drošības regulas noteikumiem, tiek strādāts pie korektu datu atrādīšanas BIS Alise modulī Cirkulācija un jaunas lasītāju reģistrācijas veidlapas izveidošanas.

Svarīgas ir konsultācijas un praktiskas apmācības novada bibliotēku novadpētniecības materiālu digitalizācijas uzsākšanai.

Tiek sistematizēti un analizēti struktūrvienību gada darba plāni.

Bibliotēka piedalās publisko bibliotēku sagatavošanā akreditācijai, kā arī akreditācijas norises organizēšanā, ievērojot MK apstiprinātos Bibliotēku akreditācijas noteikumus.

Piedāvājot dažāda veida profesionālās pilnveides pasākumus bibliotēkām, nodrošina iespēju bibliotēku darbiniekiem apgūt jaunas, aktuālas profesionālās prasmes un veicina izpratni par kultūrvides un sabiedrības attīstību, jaunajām digitālās iesaistes formām un tehnoloģiju pārmaiņām.

Bibliotēka veic koordinatora funkciju valstisku profesionālo, lasītveicināšanas pasākumu norisēs - Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, projekts "Latviešu grāmatai – 500", programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām".

Konsultē Starpbibliotēku abonementa jautājumos sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Neredzīgo bibliotēku u.c.

Veic struktūrvienību gada darba pārskatu rādītāju apkopošanu un analīzi, iesniedz nepieciešamos datus Jēkabpils novada pašvaldībā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Latvijas Kultūras ministrijā, kontrolē gan publisko, gan izglītības iestāžu bibliotēku korektu datu ievadi Latvijas kultūras datu portālā www.kulturasdati.lv.

Ik gadu organizē seminārus, apmācības, individuālās konsultācijas, pieredzes apmaiņas braucienus gan publisko, gan izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem. Konsultācijas tiek sniegtas gan attālināti telefoniski, e-pastā, kā arī gadskārtējās vizitācijās (bibliotēku apmeklējumos). Seko līdzi darbinieku tālākizglītbai, nodrošinot profesionālu un mērķtiecīgu sadarbību starp novada bibliotēkām, veicinot katras bibliotēkas tālāku attīstību un veidojot kopējo publisko un izglītības iestāžu bibliotēku tēlu.

Tiek kontrolēta Bibliotēkas struktūrvienībās esošās KISC datortehnikas norakstīšana un atgriešana, nogādāšana Rīgā (KISC).

Bibliotēka sekmē novada bibliotēku tīklošanos, veicina profesionāli augstvērtīgu darbu sociālajos tīklos, konsultē to satura veidošanu un dalību profesionālajās organizācijās.

Regulāri tiek aktualizēta struktūrvienību informācija Bibliotēkas mājaslapā www.jgb.lv/novada_bibliotekas, katrai bibliotēkai ir izveidota sava sadaļa, kurā tiek ievietotas ziņas par bibliotēku un informācija par abonēto presi bibliotēkās, kā arī informācija par pasākumiem.

Izveidotas e-pastu vēstkopas “Publiskās bibliotēkas” un “Izglītības iestāžu bibliotēkas”, WhatsApp grupas “Bibliotēku vadītāji” un “Novada bibliotēku darbinieki” kas palīdz operatīvi izplatīt nepieciešamo informāciju no LNB, LR Kultūras ministrijas, Kultūras informācijas sistēmu centra.

Nozīmīga ir profesionālās kvalifikācijas prakses organizēšana tālākizglītības programmas “Bibliotēku zinības” audzēkņiem.

Stiprās puses	Vājās puses
Bibliotēku likums palīdz veidot stabilus bibliotēku darbības pamatprincipus. Pēc reģionālās reformas ir izveidots centralizēts bibliotēku darbības modelis. Bibliotēku darba novērtēšanā tiek pielietoti vienoti darba kvalitātes kritēriji. E-vides iespēju izmantošana metodiskajā darbā.	Nevienmērīgā bibliotēku attīstība pirms reģionālās reformas, kavē vienlīdzīgu attīstības principu ieviešanu. Vēsturiskā Galvenās bibliotēkas telpu nepietiekamība mācību centra izveidošanai. Nepietiekama un nekvalitatīva sabiedrības informēšana par norisēm bibliotēkās. Netiek pilnvērtīgi izmantotas citu mācību piedāvātās iespējas.
Iespējas	Draudi
Jaunas bibliotēkas ēkas būvniecība, kurā paredzēts Mācību centrs. Kvalitatīvas informācijas sagatavošana, izmantojot sabiedrisko attiecību speciālista iespējas. Izmantot citu mācību centru piedāvātas apmācību programmas.	Personāla novecošanās. Jaunas reģionālās reformas ieviešana, apvienojot vēl vairākus novadus. Birokrātijas sloga palielināšanās.

Uzdevumi
➤ <i>Nodrošināt regulāras, bibliotēku speciālistiem tālākizglītības vajadzībām atbilstošas, profesionālās pilnveides iespējas.</i> ➤ <i>Koordinēt un organizēt bibliotēku iesaistīšanos nacionālajos projektos.</i> ➤ <i>Apkopot un analizēt darba rādītājus, pārraudzīt Latvijas Kultūras datu portālā ievadītās informācijas precizitāti.</i> ➤ <i>Uzturēt bibliotēku vienoto lasītāju reģistru un nodrošināt pilnīgu un kvalitatīvu bibliotēku krājumu atspoguļojumu elektroniskajā kopkatalogā.</i> ➤ <i>Konsultēt par darbu ar krājumu, veikt krājuma inventarizācijas publiskajās un izglītības</i>

2.8. Publicitāte

Lai veiksmīgi atspoguļotu bibliotēku daudzpusīgo darbu ir jānodrošina novada bibliotēku darbības publicitāte. Tai jābūt maksimāli kvalitatīvai informācijai, jo tā konkurē milzīgajā informācijas plūsmā. Īpaši svarīgi nodrošināt, lai iedzīvotāji saņemtu informāciju par iespējām bibliotēkās un par pakalpojumiem, kuri tiek ieviesti no jauna. Informācijai jānodrošina, lai šie pakalpojumi pilnā mērā tiktu izmantoti.

Informācija par novada bibliotēku aktualitātēm tiek ievietota šādās tīmekļvietnēs:

- www.jgb.lv (Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas mājas lapa, satur informāciju arī par novada bibliotēkām un to pasākumiem. Informācijai par bibliotēku sniegtajiem pakalpojumiem ir tulkojums angļu, vācu un krievu valodās.);
- www.jpb.lv (Jēkabpils pilsētas bibliotēkas mājas lapa, satur informāciju par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem);
- <https://www.1188.lv> (Ievietota informācija par visām novada bibliotēkām);
- www.jekabpils.lv;
- www.kulturasdati.lv.

Kā arī sociālajos tīklos, lai arī šīs iespējas izmanto ne visas bibliotēkas:

- facebook.com;
- draugiem.lv;
- Intragram;
- www.youtube.com.

Bibliotēku satura popularizēšanai bibliotēkas organizē tradicionālos pasākumus, kas saistās ar lasīšanu un literatūru, gadskātu ieražu svētkiem, kā arī pasākumu ciklus dažādām interešu un vecuma grupām. Dažādos veidos informē sabiedrību par bibliotēkas krājuma izmantošanas iespējām, pakalpojumiem, pasākumiem, dažādām aktivitātēm un novitātēm vietējos un republikas plašsaziņas līdzekļos. Tiek izmantota iespēja informēt sabiedrību tiešsaistē.

Šobrīd nav vienotas informācijas un pakalpojumu popularizēšanas programmas, katra bibliotēka to dara pēc savām iespējām un saprašanas, līdz ar to novadā iedzīvotāju vidū ir dažāda izpratne par bibliotēku pakalpojumiem un to attīstību. Arī bibliotēkās notikušie pasākumi tiek atspoguļoti dažādi un kopumā nesniedz izpratni par to kvalitāti un nozīmīgumu vietējā kopienā. Daudzviet novadā iedzīvotājiem nav veidojusies izpratne, ka bibliotēka ir viņiem galvenā nodrošinātā iespēja digitālās plaiss mazināšanai – savu zināšanu papildināšanai un prasmju apgūšanai, lai lietotu valsts un pašvaldības e-pakalpojumu.

Uzsākot darbu vienā struktūrā šīs atšķirības ir īpaši redzamas, tāpēc ir jādomā par vienādu pasākumu un pakalpojumu popularizēšanas programmu. Vienota stila ieviešanu. Mērķtiecīgai, struktūrvienības aptverošai, kvalitatīvai, sistemātiskai informācijas pasniegšanai ir nepieciešams profesionāls sabiedrisko attiecību speciālists. Tas nodrošinātu regulāru informāciju par iedzīvotājiem aktuālām tēmām saistībā ar bibliotēku pakalpojumiem novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Jēkabpils novada vēstis” un citur, spētu izvērtēt un nodrošināt labu publicitāti nozīmīgiem pasākumiem kultūrvēstures, lasīšanu un literatūru popularizēšanas jomā. Īpaši svarīgi tas ir periodā, kad bibliotēkas pārņem pašvaldības klientu apkalpošanas centra funkcijas.

Stiprās puses	Vājās puses
JNGB un JPB ir izveidotas mājas lapas.	Sabiedrisko attiecību speciālista trūkums

Daļai bibliotēku ir konti sociālajos tīklos. Iespēja pasākumus reklamēt Jēkabpils novada laikrakstā “Jēkabpils novada vēstis”. Sadarbība ar reģionālo laikrakstu “Brīvā Daugava” un Vidusdaugavas televīziju bibliotēkas pakalpojumu un pasākumu popularizēšanā, sabiedrības informēšanai. Pagastu bibliotēkas pārzina vietējo kopienu un spēj mērķtiecīgi nodot informāciju. Sadarbība ar Jēkabpils novada Kultūras pārvaldi pasākumu popularizēšanā. Apmācīti darbinieki lietot prezentācijas materiālu sagatavošanas programmas. Vienotā stilā izstrādāts novada bibliotēku individuālais logo. Multimediju dizaina speciālista profesionāla informācijas pasniegšana JPB un novada bibliotēku lielākajiem pasākumiem. Informācija portālā 1188.lv.	profesionālai informācijas pasniegšanai. Vienotas korporatīvā stila grāmatas trūkums. Straujā IT attīstība un bibliotēku nespēja tās ātri apgūt. Prezentācijas materiālu veidošanas maksas programmas. Ne visas novada bibliotēkas izmanto iespēju bibliotēkas darbu, pasākumus un pakalpojumus reklamēt sociālajos tīklos. Kvalitatīvu drukas iekārtu trūkums informācijas, reklāmas, noformēšanas materiālu izdrukai.
Iespējas	Draudi
Izveidot sabiedrisko attiecību speciālista amatu profesionālas un kvalitatīvas informācijas sagatavošanai un regulārai sabiedrības informēšanai par bibliotēkas pakalpojumiem. Izveidot katrai bibliotēkai kontu kādā no sociālajiem tīkliem. Apkopot un pasniegt vienotu informāciju par novada bibliotēku pasākumiem. Izveidot informatīvo materiālu jauniešiem bibliotēkas lietotājiem par bibliotēkas pakalpojumiem.	Profesionāla sabiedrisko attiecību speciālista trūkums, nespēja kvalitatīvi un konkurēt spējīgi pasniegt informāciju par bibliotēku pakalpojumiem un pasākumiem. Konkurence informācijas telpā. Jaunas informācijas aprites aplikācijas, platformas, konkrētām vecuma grupām, kuras neizmanto bibliotēkas.

Uzdevumi
➤ <i>Popularizēt literatūru, lasīšanu un grāmatu.</i> ➤ <i>Attīstīt bibliotēkas pakalpojumus un informācijas resursu popularizēšanu tiešsaistē.</i> ➤ <i>Nodrošināt mērķtiecīgu bibliotēkas funkciju un sniegto pakalpojumu popularizēšanu un izskaidrošanu bibliotēkas lietotājiem un iedzīvotājiem.</i> ➤ <i>Veidot Bibliotēkas un tās struktūrvienību vienotu tēlu.</i>

3. Bibliotēku stipro un vājo pušu analīzes kopsavilkums

Apzinot un analizējot situāciju novada bibliotēkās, veikta iekšējās un ārējās vides izvērtēšana, noteiktas stiprās un vājās puses, identificētas iespējas un draudi.

Stiprās puses

Bibliotēku likums nodrošina stabīlus bibliotēku darbības pamatprincipus. Pēc reģionālās reformas izveidotais centralizētais bibliotēku darbības modelis ar laiku nodrošinās vienādas kvalitātes bibliotekāros pakalpojumus visā novada teritorijā.

Izveidots novada teritoriju aptverošs bibliotēku tīkls ar attīstītu infrastruktūru, bibliotēkas darbojas Valsts vienotajā bibliotēku informācijas tīklā, kas nodrošina publisku valsts apmaksātu vadu un bezvadu internetu.

Bibliotēkas sniedz daudzveidīgus maksas un bezmaksas pakalpojumus tuvu dzīves vietai. Nodrošina piekļuvi IT un internetam.

Plašs kvalitatīvu, drošu informācijas resursu klāsts bibliotēkās un nodrošināta piekļuve citiem tiešsaitē.

Novada publisko un skolas bibliotēku elektroniskais kopkatalogs atpoguļo pilnīgu bibliotēku krājumu un nodrošina attālinātus pakalpojumus.

Bibliotekāri sniedz kvalitatīvas konsultācijas informācijas resursu meklēšanā, atlasē un valsts un pašvaldības e-pakalpojumu izmantošanā.

Tiek organizēti daudzveidīgi, tai skaitā grāmatu, literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi.

Strādā profesionāli darbinieki, kuri pāzīst vietējos cilvēkus, pārzina tradīcijas un kultūrvēsturi. Profesionālo prasmju pilnveidošanai nodrošināta darbinieku tālākizglītība un pieredzes apmaiņas pasākumi.

Bibliotēku darbības kvalitātes uzturēšanai un pakalpojumu attīstībai Bibliotēka nodrošina metodisko palīdzību, darbiniekiem atbilstoši pakalpojumu attīstībai, apmācības un citas tālākizglītības iespējas.

Bibliotēkas pamatfunkciju nodrošināšanai garantēts pašvaldības finansējums. Bibliotekāro pakalpojumu uzlabošanai novadā Jēkabpils pilsētā paredzēta infrastruktūras attīstība – būvējot piebūvi pie Jēkabpils pildētas bibliotēkas ēkas Andreja Pormaļa ielā 11, plānojot un uzlabojot citu bibliotēku infrastruktūru.

Bibliotēkām labas iestrādes novadpētniecības darbā, sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem un novadpētniekiem.

Interesentiem novadpētniecības materiāli pieejami BIS ALISE kopkataloga sadaļā Novadpētniecība kā arī Bibliotēkas un Jēkabpils pilsētas bibliotēkas tīmekļa vietnēs www.jgb.lv, www.jpb.lv

Bibliotēku darbs tiek atspoguļots tīmekļu vietnēs www.jgb.lv, www.jpb.lv, bibliotēku sociālajos tīklos, novada pašvaldības laikrakstā “Jēkabpils novada vēstis”, kā arī vietējos medijos “Brīvā Daugava” un Vidusdaugavas televīzija. Informācija izvietota portālā 1188.lv.

Izstrādāti vienota stila logo. Lielākajiem pasākumiem publicitātes vizuālos materiālus veido Jēkabpils pilsētas bibliotēkas multimediju dizaina speciālists.

Vājās puses

Nav veikta iedzīvotāju informacionālo vajadzību izpēte un mērķtiecīga informāšana par mūsdienu bibliotēkas sniegtajām iespējām un pakalpojumiem.

Nevienmērīgā bibliotēku attīstība pirms reģionālās reformas kavē vienlīdz kvalitatīvu bibliotēkas

pakalpojumu nodrošināšanu iedzīvotājiem.

Apgrūtināta bibliotēku pieejamība iedzīvotājiem sabiedriskā transporta kursēšanas maršrutu samazināšanas dēļ.

Inflācijas dēļ samazinās iespēja papildināt krājumu un nodrošināt piekļuvi citiem informācijas resursiem, tai skaitā, tos iegādāties priekš cilvēkiem ar funkcionālu lasītnespēju. Nepietiekoša informācijas neseju daudzveidība un tehniskais nodrošinājums to izmantošanai.

Nepietiekoša infrastruktūra pakalpojumu attīstīšanai un jaunu ieviešanai. Likvidēti bibliotēku apkalpošanas punkti. Jēkabpils pilsētā nav mūsdienīgas bibliotēkas ēkas pakalpojumu sniegšanai un pasākumu rīkošanai, metodiska centra darbības attīstīšanai. Ne visās bibliotēkās ir nodrošināta piekļuve iedzīvotājiem ar funkcionāliem kustību traucējumiem un bērnu ratiņiem.

Nepietiekoša sadarbība starp valsts, pašvaldības iestādēm, NVO un citām iespējami ieinteresētajām pusēm pakalpojumu popularizēšanā, pasākumu rīkošanā un iedzīvotāju vajadzību izzināšanā.

Nepietiekoša sadarbība ar skolām kompetenču izglītības ieviešanā un nodrošināšanā. Inovatīvu risinājumu trūkums bērnu un jauniešu pasākumu daudzveidošanai.

Nepietiekoša, neefektīva bibliotēku publicitāte. Sabiedrisko attiecību speciālista trūkums novada bibliotēku pakalpojumu un pasākumu profesionālai popularizēšanai. Atbilstošas tehnikas trūkums publicitātes materiālu kvalitatīvai drukai.

Novecojošais personāls un nekonkurētspējīgais atalgojums. Grūtības piesaistīt jaunus darbiniekus ar profesionālo izglītību.

Pamatbudžets un papildfinansējums nav pietiekošs bibliotēku pilnvērtīgai attīstībai, tai skaitā plānveidīgai IT atjaunošanai un jaunu ieviešanai. Bibliotēkās nav dažādam vecumam un interesēm atbilstoša aprīkojuma.

Nepietiekoša sadarbība ar Jēkabpils novada Attīstības pārvaldi projektu plānošanā, sagatavošanā un naudas līdzekļu piesaistīšanā pakalpojumu un infrastruktūras attīstīšanai.

Novadpētniecības darba plānošanas dokumentu un cilvēkresursu trūkums novadpētniecības darba veikšanai. Tehnikas un zināšanu trūkums novadpētniecības materiālu digitalizēšanai un standartu ieviešanai. Resursu trūkums kvalitatīvai, mērķtiecīgai novadpētniecības darba un materiālu popularizēšanai.

Tehnikas un zināšanu trūkums kvalitatīvu tiešsaistes pasākumu nodrošināšanai, ierakstu saglabāšanai.

Iespējas

Optimizēt bibliotēku skaitu atbilstoši iedzīvotāju skaitam un organizēt iedzīvotāju apkalpošanu dzīves vietā, īpaši domājot par iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem un gados veciem iedzīvotājiem.

Veidot bibliotēkas par vietējo kopienu tikšanās centriem un ieviest jaunus pakalpojumus, tai skaitā attīstīt iedzīvotāju apkalpošanu dzīves vietā. Bibliotēkās sniegt valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru pakalpojumus.

Krājumā dažādot informācijas nesējus un literatūras veidus, sadarbojoties ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, kas nodrošinātu informācijas pieejamību cilvēkiem ar funkcionālu lasītnespēju un uztveres īpatnībām.

Ieviest jaunus pakalpojumus bērnu un jauniešu lasītprasmes un vēlmes veicināšanai.

Uzlabot iedzīvotāju informēšanu par bibliotēkas pakalpojumiem un mērķtiecīgi popularizēt pieejamos resursus.

Mainoties bibliotēkas darbiniekiem piesaistīt jaunus speciālistus ar augstāko profesionālo izglītību un maģistra grādu. Nodrošināt mērķtiecīgu, atbilstoši vajadzībām izvērtētu tālākizglītību.

Sadarboties ar Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības pārvaldi projektu sagatavošanā, piesaistīt finansējumu bibliotēku attīstībai.

Papierlināt bibliotēkas e-pakalpojumu un e-resursu lietotāju skaitu. Veicināt plašāku SBA izmantošanu.

Izstrādāt Novadpētniecības darba attīstības dokumentus, ieviest vienotu novadpētniecības darba standartu novada bibliotēkās, attīstīt sadarbību ar LNB un uzsākt atbilstoši standartiem krājuma digitalizāciju.

Izveidot vienotu Sēlijas kultūrvēsturisko zemju bibliotēku novadpētniecības materiālu popularizēšanas platformu.

Uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību novadā, realizējot Jēkabpils pilsētas bibliotēkas ēkas piebūves projektu Andreja Pormaļa ielā 11. Izveidot mobilo Mācību centru bibliotēkārū un iedzīvotāju apmācībai.

Bibliotēkās ieviest modernās informācijas tehnoloģijas, uzlabojot informācijas pieejamību un tā veicinot iedzīvotāju interesi par bibliotēku.

Ieviest sabiedrisko attiecību speciālista amatu kvalitatīvai, profesionālai un sistemātiskai informācijas sagatavošanai un izplatīšanai iedzīvotājiem par bibliotēkas pakalpojumiem un pasākumiem, nodrošinot lielāku iedzīvotāju interesi un pakalpojumu izmantošanu.

Draudi

Iedzīvotāju skaita samazināšanās un bibliotēku likvidēšana vai darba laika samazināšana.

Bibliotēku pieejamības pasliktināšanās sabiedriskā transporta maršrutu un reisu skaita samazināšanās dēļ.

Iedzīvotāju informacionālo vajadzību maiņa, e-informācijas resursu pieaugums, kas nav saistošs iedzīvotājiem, intereses zudums par bibliotēku pakalpojumiem, ja nav pietiekošs finansējums jaunu pakalpojumu un infrastruktūras attīstībai un neefektīvs sabiedrisko attiecību darbs.

Bibliotēkas var kļūt neinteresantas bērniem un jauniešiem, nenodrošinot jaunu informācijas un izklaides tehnoloģiju iegādi bibliotēkās.

Valsts dotāciju nepiešķiršana bezmaksas interneta nodrošināšanai.

Nepietiekošs finansējums kvalitatīva krājuma uzturēšanai, infrastruktūras uzturēšanai un uzlabošanai, tehnoloģiju ieviešanai un pakalpojumu attīstīšanai.

Finansējuma trūkums Jēkabpils pilsētas bibliotēkas ēkas būvniecībai, nespēja Jēkabpils pilsētas un novada iedzīvotājiem nodrošināt mūsdienīgu vidi bibliotēkaro pakalpojumu saņemšanai, darbinieku tālākizglītības vajadzību nodrošināšanai, ko var sniegt attīstot metodiskā centra darbību.

Iestāžu likvidēšana pagastos, kas samazina sadarbības iespējas pakalpojumu popularizēšanai un sniegšanai.

Personāla novecošanās. Nespēja piesaistīt augsti kvalificētus bibliotēkas speciālistus, kas spēj nodrošināt

bibliotēku pakalpojumu kvalitāti konkurēt nespējīga atalgojuma dēļ.

Cilvēkresursu un finansējuma trūkums novadpētniecības darba veikšanai, nespēja nodrošināt novada kultūrvēsturiskā mantojuma vākšanu, apstrādi un saglabāšanu.

Nepietiekoša un neprofesionāla bibliotēku darba un pakalpojumu atspoguļošana un popularizēšana, nespēja konkurēt informacionālajā telpā piedāvājot savus pakalpojumus, sabiedrisko attiecību speciālista amata trūkuma dēļ.